

การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรค
การเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

โดย

นางสาวสุพิชญา ไชยวงษา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)
สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรค
การเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

โดย

นางสาวสุพิชญา ไชยวงษา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)
สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

PROBLEMS IN MONITORING AND EVALUATING SPENDING BY POLITICAL
PARTIES RECEIVING FUND FOR DEVELOPMENT OF POLITICAL PARTIES
SUBSIDIES IN THAILAND

BY

MISS SUPICHAYA CHAIWANGSA

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF POLITICAL SCIENCE
(PUBLIC ADMINISTRATION AND PUBLIC AFFAIRS)
EXECUTIVE PROGRAM IN PUBLIC ADMINISTRATION AND PUBLIC AFFAIRS
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2016
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นางสาวสุพิชญา ไชยวงษา

เรื่อง

การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุน
จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)

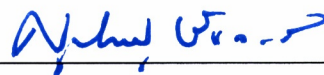
เมื่อ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2560

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

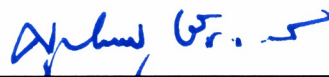
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสุพิชญา ไชยวงษา
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นการศึกษาระบบการในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ว่ามีปัญหาคืออุปสรรคอย่างไรและสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นคืออะไรพร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ (1) ศึกษากระบวนการการติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบัน (2) ศึกษาปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นในการติดตามประเมินผล (3) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากทั้งการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ในการแสวงหาข้อมูล

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พบว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้กำหนดยุทธศาสตร์รวมถึงระบบในการติดตามประเมินผลสำหรับเป็นแนวทางในการติดตามประเมินการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมแล้ว แต่ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการ

ปฏิบัติงานของทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและบุคลากรของพรรคการเมือง กล่าวคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนงาน โครงการ, การวิเคราะห์แผนงาน โครงการ, ความรู้ความเข้าใจในการแสวงหาสารสนเทศที่สำคัญต่อการประเมินผล รวมถึงทัศนคติในทางลบที่มีต่อกันและกัน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้การติดตามประเมินผลมีความเบี่ยงเบนไป

เพื่อให้การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถนำผลจากการประเมินไปใช้ต่อโดยไม่เบี่ยงเบน กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจะต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์แผนงาน โครงการและการแสวงหาข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผล รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจกับพรรคการเมืองเกี่ยวกับการเขียนแผนงาน โครงการให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอย่างแท้จริง และสร้างทัศนคติในเชิงบวกต่อการติดตามประเมินผล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ และเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต่อไป

คำสำคัญ ติดตาม, ประเมินผล, พรรคการเมือง, กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง, สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

Independent Study Title	PROBLEMS IN MONITORING AND EVALUATING SPENDING BY POLITICAL PARTIES RECEIVING FUND FOR DEVELOPMENT OF POLITICAL PARTIES SUBSIDIES IN THAILAND
Author	Miss Supichaya Chaiwangsa
Degree	Master of Political Science in Public Administration and Public Affairs
Major Field/Faculty/University	Executive Program in Public Administration and Public Affairs Political Science Thammasat University
Independent Study Advisor	Assistant Professor Supasawad Chardchawarn, Ph.D
Academic Years	2016

ABSTRACT

Problems in monitoring and evaluating spending by political parties receiving Fund for Development of Political Parties (FDPP) subsidies in Thailand were studied according to Section 75 of the Political Parties Act B.E. 2550 (2007) and an additional amendment (second edition) B.E. 2554 (2011). Problems, causes, and solutions were examined. Data was obtained by examining related documents and an open-ended questionnaire.

Results were that that the FDPP has established guidelines on monitoring and evaluating political party spending. Yet Election Commission (EC) of Thailand staff lacks knowledge and understanding of plans projects, up-to-date technology and innovations. These findings suggest that the FDPP might consider enhancing staff skills in analyzing action planning and projects, new technology and innovations, to better monitor and evaluate. The FDPP might also instruct political parties how to create action plans and projects fitting FDPP strategy. Building a positive perception

of monitoring and evaluation task should lead to improved accuracy and overall competency.

Keywords: Monitoring, Evaluation, Political Parties, The Fund for Development of Political Parties, Office of The Election Commission of Thailand

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ในการสละเวลาเพื่อให้ คำปรึกษาและแนะนำแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาในการจัดทำ พร้อมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เสมอมา รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ พร้อมมอบคำแนะนำ ข้อคิดต่างๆ ที่มีส่วนช่วย ในการจัดทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอพระขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทสาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการ สาธารณะ สำหรับนักบริหารทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการจัดทำการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เสมอมา

ขอพระขอบคุณครอบครัวที่คอยให้ความรัก ความห่วงใยและให้การสนับสนุน ในการศึกษารั้งนี้มาโดยตลอด รวมถึงพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาบริหารรัฐกิจและ กิจการสาธารณะสำหรับนักบริหาร รุ่นที่ 27 (EPA 27) ที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ รับฟังปัญหาและ ให้คำปรึกษา ร่วมทุกข์ ร่วมสุขมาตลอด 2 ปี ในการเป็นนักศึกษาปริญญาโท

และท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่เกี่ยวข้องที่มีได้กล่าวนามข้างต้น ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการจัดทำการค้นคว้าอิสระจนบรรลุผลสำเร็จด้วยดี ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจต่อไป

นางสาวสุพิชญา ไชยวงษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 คำถามในการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล	5
2.1.1 ความหมายของการติดตาม	5
2.1.2 จุดมุ่งหมายของการติดตาม	6
2.1.3 ความหมายของการประเมินผล	6
2.1.4 จุดมุ่งหมายของการประเมินผล	6
2.1.5 ความแตกต่างของการติดตามและการประเมินผล	7
2.1.6 แนวคิดและรูปแบบการประเมิน	7

2.2 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	20
2.2.1 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550	20
2.2.2 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2554	21
2.2.3 ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง พ.ศ. 2551	22
2.2.4 แผนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553 – 2556)	23
2.2 กรอบแนวคิด	28
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	30
3.1 ขอบเขตของการศึกษา	30
3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	30
3.1.2 ขอบเขตด้านประชากร	30
3.2 วิธีการเก็บข้อมูล	30
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	31
3.4 ข้อจำกัดในการศึกษา	31
บทที่ 4 การสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 75 ตั้งแต่ปี 2551 – 2557 และการติดตามประเมินผล	32
4.1 กระบวนการการสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ตามมาตรา 75 ตั้งแต่ปี 2551 – 2557	32
4.1.1 วิธีการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในการจัดสรรเงินสนับสนุน	32

4.2	กระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุน จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554	42
4.2.1	การตรวจสอบก่อนการดำเนินการสนับสนุนเงินให้พรรคการเมือง	44
4.2.2	การตรวจติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินการกิจกรรมตามแผนงานโครงการ	44
4.2.3	การติดตามภายหลังการดำเนินการ	47
4.3	ผลจากการกำหนดยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต่อ กระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง	50
4.4	ปัญหาและอุปสรรคในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับ การสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554	51
4.4.1	ปัญหาในการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง	52
4.4.2	ปัญหาในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง	55
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	60
5.1	บทสรุป	60
5.2	ข้อเสนอแนะ	65
5.3	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	67
	รายการอ้างอิง	69
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก	72
	ภาคผนวก ข	73
	ภาคผนวก ค	92

ภาคผนวก ง	103
ภาคผนวก จ	124
ประวัติผู้เขียน	127

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ประจำปี 2551-2557	38
4.2 การจัดสรรเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินให้พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554	40

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 วิจารณ์ของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน	11
2.2 ขั้นตอนการประเมินความไม่สอดคล้องของ Provus	17
2.3 กรอบแนวคิด	28
4.1 ผังการดำเนินงานการสนับสนุนพรรคการเมืองเป็นรายปี ตามมาตรา 75 แห่ง พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550	49

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองเพื่อให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งและมุ่งหวังให้เป็นสถาบันทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อวางกรอบการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง และหลักเกณฑ์การให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองเป็นครั้งแรก¹ เพื่อจัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมือง ซึ่งงบประมาณเกือบทั้งหมดเป็นงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ โดยผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2541 โดยเกิดขึ้นจากแนวคิดหลัก 3 ประการ คือ²

1) ลดช่องว่างของการได้เปรียบ เสียเปรียบในการชิงชัยทางการเมืองของกลุ่มทางสังคมผ่านตัวแทน คือ พรรคการเมือง

2) เป็นการเสริมสร้างความเป็นอิสระของพรรคการเมือง และลดอิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ที่อยู่เบื้องหลัง

3) เสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ของพรรคการเมือง รวมทั้งประสิทธิภาพทางนิติบัญญัติ มีคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล ทุนหมุนเวียนและพัฒนาพรรคการเมือง อีกทั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมือง และการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมือง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในทางการเมือง

¹ ธนิศร์ ศรีประเทศ, “บทบาทของรัฐในการส่งเสริมพัฒนาพรรคการเมือง : กรณีศึกษาการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541”, (ภาคนิพนธ์, สาขาบริหารรัฐกิจสำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550), 2.

² กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง, “วัตถุประสงค์”, <http://goo.gl/1iD2yj>, (สืบค้นเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2559).

- 2) การดำเนินการพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 3) เป็นทุนในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมือง
- 4) การจัดตั้งสถาบันการพัฒนาทางการเมือง
- 5) การสนับสนุนค่าไปรษณียากร ค่าโทรศัพท์ ค่าโทรคมนาคม ค่าพิมพ์เอกสารเผยแพร่ ค่าเช่าสำนักงานพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าสถานที่จัดประชุมใหญ่พรรคการเมืองหรือประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองหรือเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง และการอื่นแก่พรรคการเมืองเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร
- 6) การบริหารกองทุน
- 7) การอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นผู้จัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองและควบคุมการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งการจัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองเป็นรายปีตามโครงการแผนการดำเนินการประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ยื่นต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองภายในระยะเวลาที่กำหนด

จนถึงปัจจุบัน กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ประมาณ 3400 ล้านบาท และได้จัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมือง ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปี 2557 รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 2432 ล้านบาท กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2449 เป็นเงิน 1,733,604,927 บาท³ และ พ.ศ. 2551 – 2557 เป็นเงิน 526,725,780 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,260,330,707 บาท (กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ระงับการจัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมือง ตั้งแต่ วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง 7 ตุลาคม 2550 และตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 11/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 และฉบับที่ 57/2557 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2557)

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541 นั้น ไม่มีการกำหนดให้มีการติดตามการใช้จ่ายของพรรคการเมือง ทำให้การใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตาม

---

³ ธนิศร์ ศรีประเทศ, “บทบาทของรัฐในการส่งเสริมพัฒนาพรรคการเมือง : กรณีศึกษาการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541”, (ภาคินพนธ์, สาขาบริหารรัฐกิจสำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550), 35.

วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และไม่อาจประเมินผลได้ มีพรรคการเมืองบางพรรคอาศัยช่องว่างทางกฎหมายหาประโยชน์จากเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง

จนกระทั่งมีการยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541 จากการยึดอำนาจในปี พ.ศ. 2549 และได้มีการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ปี พ.ศ. 2550 ขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550 โดยมีการแก้ไขในหลายประการ รวมไปถึงการกำหนดไว้ในมาตรา 77 ให้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ด้วย ซึ่งระบบการติดตามที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองปี พ.ศ. 2550 นั้น ยังคงมีปัญหา เพราะไม่สามารถติดตามการใช้จ่ายได้อย่างแท้จริง กล่าวคือเมื่อพรรคการเมืองจะดำเนินโครงการใดๆ ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแจ้งกำหนดการต่อ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบไม่น้อยกว่า 15 วัน แต่ในความเป็นจริงพรรคการเมืองไม่ได้ปฏิบัติตาม ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินที่พรรคการเมืองได้รับไป สำหรับการประเมินผลก็เช่นเดียวกัน แม้จะมีการประเมินผลโดยมหาวิทยาลัยของรัฐที่ได้รับจ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่สามารถประเมินผลได้อย่างแท้จริงเพราะไม่สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลในวันที่จัดงานได้ จึงทำได้เพียงการประเมินผลจากแบบโครงการเท่านั้น ทำให้ผลการประเมินมีความเบี่ยงเบนไป

ดังนั้นจึงเห็นว่า ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหาในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเงินภาษีจากประชาชน เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการติดตามประเมินผลให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสำรวจเอกสาร (Document Research) จากการรายงานการติดตามประเมินผลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เอกสารการรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง งานวิจัยโครงการการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี 2551 ถึงปัจจุบัน รวมถึงการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง

1.2 คำถามในการวิจัย

กระบวนการในการติดตามประเมินผลในปัจจุบันมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรและสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นคืออะไร

1.3 วัตถุประสงค์

1. ศึกษากระบวนการติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบัน
2. ศึกษาปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นในการติดตามประเมินผล
3. เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงกระบวนการติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบัน
2. ทราบถึงสาเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้นในการติดตามประเมินผล
3. ระบบการติดตามประเมินผลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา สภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาช่วยอธิบายและทำความเข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล 2. ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ 3. ยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล

2.1.1 ความหมายของการติดตาม

จากเอกสารวิชาการ ฉบับที่ 121 เรื่อง การติดตามและประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ ได้อ้างถึงนักวิชาการด้านการประเมินที่ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการติดตามโครงการไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้¹

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ กล่าวว่า การติดตามโครงการ หมายถึง การเก็บรวบรวม ข้อมูลการปฏิบัติงานในโครงการที่กำหนดไว้ แล้วใช้ข้อมูลเพื่อการแก้ไข ปรับปรุง วิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

พิสนุ พองศรี ได้ให้ความหมายของการติดตามโครงการไว้ดังนี้ การติดตามโครงการ หมายถึง การตรวจสอบ กำกับ ควบคุม โครงการเป็นระยะๆ โดยจัดเก็บข้อมูลด้านต่างๆ ตามสถานการณ์ของโครงการมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่กำหนดไว้ ว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้ป้องกัน ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินโครงการได้ทันที่

บุญเลิศ เลี้ยวประไพ กล่าวถึงการติดตามโครงการว่า หมายถึง การกำกับดูแล ความก้าวหน้า โดยต้องตรวจสอบและควบคุมว่าผลการดำเนินงานลุล่วงไปแล้วเพียงใด สามารถดำเนินการไปตามแผนหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือขัดข้องอย่างไร เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

---

¹ สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์, *การติดตามประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ 2, (โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด: 2557), 3-4.

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การติดตามโครงการ หมายถึง การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการควบคุมการปฏิบัติงานในโครงการให้สอดคล้องกับแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้โครงการได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการติดตาม

จุดมุ่งหมายของการติดตามโครงการมีดังนี้

1. เพื่อใช้ทรัพยากรได้เต็มที่ คุ่มค่า เกิดการประหยัดทรัพยากรต่างๆ ของโครงการ
2. เพื่อทราบถึงปัญหาหรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกิดขึ้นเฉพาะระหว่างการดำเนินโครงการ
3. เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

2.1.3 ความหมายของการประเมินผล

นักวิชาการด้านการประเมินผล ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้ ดังนี้²

1. กลุ่มการประเมินเพื่อการตัดสินใจ มีทัศนะเกี่ยวกับการประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล หาข้อบกพร่องของโครงการ เพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิผลของโครงการ และรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้บริหารในการตัดสินใจ

2. กลุ่มการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่า ได้ให้นิยามเกี่ยวกับการประเมิน คือ การรวบรวมข้อมูลของโครงการให้เป็นระบบเพื่อนำมาตัดสินคุณค่าของโครงการนั้น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กล่าวโดยสรุป การประเมิน หมายถึง กระบวนการรวบรวมสารสนเทศเพื่อกำหนดคุณค่าและคุณประโยชน์ของโครงการที่ได้รับการประเมิน

2.1.4 จุดมุ่งหมายของการประเมินผล

สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์³ กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินผล คือ การได้ข้อมูลสารสนเทศ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์ เพื่อดูว่าโครงการนั้นประสบความสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ กล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินคือ หน่วยงานหรือองค์การได้รับรู้จุดเด่น ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการ

² เรื่องเดียวกัน, 4-6.

³ เรื่องเดียวกัน, 8.

ดำเนินโครงการ สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.1.5 ความแตกต่างของการติดตามและการประเมิน⁴

การติดตามและการประเมินผลเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกัน เริ่มตั้งแต่การนำนโยบายเข้าสู่วัตถุประสงค์ของโครงการ จนถึงผลลัพธ์ของโครงการว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการประเมินจะเน้นเฉพาะผลซึ่งสามารถวัดได้ตามความต้องการของโครงการที่กำหนดไว้เท่านั้น โดยที่โครงการอาจจะปฏิบัติหรือไม่ได้มีการปฏิบัติจริงตามแผน อาจเนื่องจากบริบทของโครงการนั้นๆ ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่จะนำโครงการไปปฏิบัติ หรืออาจเป็นเพราะความขัดแย้งทางความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และอิทธิพลทางการเมืองต่อการปฏิบัติของโครงการนั้นๆ ก็ได้ กล่าวคือ การประเมินมักจะดำเนินการแต่เพียงการตรวจสอบแนวคิดของโครงการ กลุ่มเป้าหมายผลลัพธ์ของโครงการรวมทั้งบทบาทและหน้าที่ขององค์การว่าคืออะไร และเป็นไปอย่างไร แล้วนำไปสู่การสรุปว่าโครงการที่ประเมินนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่และถ้าหากเราต้องการทราบว่าทำไมโครงการจึงไร้ประสิทธิภาพ คำตอบที่ช่วยตอบคำถามนี้ก็คือ ถ้ามีการติดตามโครงการแล้ว พบว่า การปฏิบัติโครงการมีปัญหาหรืออุปสรรคก็ควรหาทางแก้ไขในระหว่างดำเนินโครงการ เพื่อป้องกันไม่ให้โครงการนั้นๆ ล้มเหลว ตลอดจนเพื่อให้แน่ใจถึงผลลัพธ์ของโครงการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

จากความแตกต่างของการติดตามและการประเมินจะเห็นได้ว่าการติดตามจะเน้นที่การกำกับงานเพื่อตรวจสอบกระบวนการเป็นหลักส่วนการประเมินจะเน้นที่การตรวจสอบผลลัพธ์หรือผลกระทบของโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนรวมกัน นั่นคือการบริหารโครงการที่จะต้องตระหนักถึงความเกี่ยวข้องของระหว่างการติดตามและการประเมิน และต้องมีการวางแผนเพื่อจัดระบบในการติดตามและการประเมินเพื่อช่วยตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ

2.1.6 แนวคิดและรูปแบบการประเมิน⁵

แนวคิดและรูปแบบการประเมินได้มีนักคิด นักวิชาการด้านการประเมินหลายท่านได้เสนอไว้หลากหลายแนวทาง สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

⁴ เรื่องเดียวกัน, 9-10.

⁵ เรื่องเดียวกัน, 22.

1. แนวทางการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Goal-Based Approach) นักประเมินกลุ่มนี้ให้ความสนใจเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายกับผลที่ได้รับ
  2. แนวทางการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Approach) นักประเมินกลุ่มนี้มุ่งให้ความสนใจกับการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน
  3. แนวทางการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Approach) นักประเมินกลุ่มนี้มุ่งผลิตสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
- ซึ่งแนวทางที่ได้รับความนิยมและมีความเหมาะสมกับการติดตามประเมินผลในบริบทของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้แก่

2.1.6.1 แนวคิดและรูปแบบการประเมิน “CPO” (CPO’s Evaluation Model)

จากรายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการ ติดตามและประเมินผลการใช้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี 2556 โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้อ้างถึง เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี ที่ได้นำเสนอแนวคิดและรูปแบบการประเมิน “CPO”⁶ ไว้ว่า การประเมินโครงการแบบ CPO ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนที่เกี่ยวข้องกัน คือ 1. ปัจจัยด้านพื้นฐานสถานะสิ่งแวดล้อมของโครงการ (Context) 2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (Process) และ 3. ผลผลิตของโครงการ (Outcome) โดยมีความหมายพอสังเขปดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อมของโครงการหมายถึง “บริบท” ต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ปัจจัยทางทหาร ทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางวัฒนธรรม รวมทั้งปัจจัยทางกายภาพ และทางด้านจิตใจ เป็นต้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบทต่างๆ ของโครงการที่กำหนดไว้ว่ามีความหมายเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ หมายถึงขั้นตอนหรือวิธีการที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นระบบและครบวงจรในระหว่างดำเนินโครงการ กระบวนการดังกล่าวอาจแตกต่างกันไปตามเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการ เช่น โครงการธุรกิจมีเป้าหมายหลัก คือ การแสวงหาคำเนินธุรกิจนั้นๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ด้วยการ

---

⁶ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการ ติดตามและประเมินผลการใช้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2556 (2557), 51-52.

ลดต้นทุนการดำเนินงานให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนโครงการทางการศึกษาของรัฐบาลเป้าหมายหลัก คือ การปลูกฝังความรู้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กเยาวชนและบุคคลทั่วไปโครงการประเภทนี้จะไม่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุด แต่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในระยะยาว เป็นต้น

ถึงแม้ว่ากระบวนการปฏิบัติระหว่างการดำเนินโครงการจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการดังที่กล่าวมาแล้ว แต่สำหรับการประเมินโครงการโดยทั่วไปมีองค์ประกอบสำคัญที่จะต้องพิจารณาเป็นพิเศษก็คือ ความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลาโดยพิจารณาถึง

(1) กิจกรรม (Activity) เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมนั้นๆ มีความสอดคล้องหรือตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และมีการจัดลำดับที่เหมาะสมต่อเนื่องกันมากน้อยเพียงใด

(2) ช่วงเวลา (Timing) เพื่อให้ทราบว่าช่วงเวลาที่จะดำเนินโครงการทางด้านกิจกรรมนั้นๆ มีความเหมาะสมเพียงใด มีข้อจำกัดประการใด และเวลาที่กำหนดไว้นั้นสามารถจะปรับเปลี่ยนจากเดิมได้ตามความจำเป็นหรือไม่และเพราะเหตุใด

3. ผลผลิตของโครงการคำว่า “ผลผลิต” (outcome) นั้นมีความหมายครอบคลุมคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้ง 3 คำ ดังนี้ 1 ผลผลิต (Product) 2 ผลผลิต (Output) 3 ผลลัพธ์ (Outcome) ด้วยเหตุนี้คำว่า “ผลผลิตของโครงการ” จึงหมายถึง ผลงานหรือผลที่ได้รับจากการกระทำกิจกรรมใดๆ ของ แต่ละโครงการโดยสามารถแบ่งผลงานดังกล่าวเป็น 3 ประเภทคือผลรวม (Overall) ผลกระทบ (Impact) และคุณค่าหรือประโยชน์ (Utility) ตามลำดับ

ในการประเมินผลผลิตของโครงการใดๆ ก็ตามจึงเป็นการประเมินเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการนั้นๆ โดยพิจารณาถึง

(1) ผลรวม (Overall) เพื่อให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากกิจกรรมของโครงการทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

(2) ผลกระทบ (impact) เพื่อให้ทราบถึงผลที่ตามมาจากการดำเนินโครงการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลกระทบที่เกิดจากสิ่งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง

(3) คุณค่าหรือประโยชน์ (Utility) เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าหรือความสำคัญของผลที่ได้จากการประเมิน ทั้งนี้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหรือเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป

2.1.6.2 แนวคิดและรูปแบบการประเมินยึดจุดมุ่งหมายของ Tyler⁷

Ralph W. Tyler เป็นผู้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการทางการศึกษาที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ซึ่งได้ให้คำจำกัดความว่า การประเมิน หมายถึง “การเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนแล้ว (Performance) กับวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน” จากข้างต้น แสดงให้เห็นว่า โครงการจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นสามารถพิจารณาได้จากผลผลิตหรือผลการดำเนินงานของโครงการว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

Tyler ได้พัฒนาแนวทางการประเมินที่เรียกว่า “Tyler’s goal attainment approach” ได้นำการประเมินนั้นมาใช้ในการวัดผลของหลักสูตร โดยเน้นกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1. จุดมุ่งหมายของการศึกษา 2. ประสิทธิภาพและ 3. การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ โดยประเมินว่าผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ถ้ามีส่วนใดที่ประสบความสำเร็จก็เก็บไว้ใช้ต่อไป แต่ถ้าส่วนใดไม่ประสบความสำเร็จก็นำมาปรับปรุง

จุดมุ่งหมายในการประเมินของ Tyler มี 3 ประการ คือ

(1) ตัดสินใจว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้นั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

(2) ประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

(3) เสนอแนวทางในการปรับปรุงนโยบายทางการศึกษา

จากจุดมุ่งหมายจะเห็นว่า Tyler มีแนวคิดว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรควรจะเป็นผู้ประเมินโครงการ ทั้งนี้ Tyler ได้เริ่มการประเมินการเรียนการสอนโดยยึดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยกล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มุ่งจัดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในตัวผู้เรียน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ (Behavioral Objectives) ว่าเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผู้เรียนควรเกิดพฤติกรรมใดหรือสามารถทำอะไรได้บ้าง ซึ่งควรกำหนดพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน

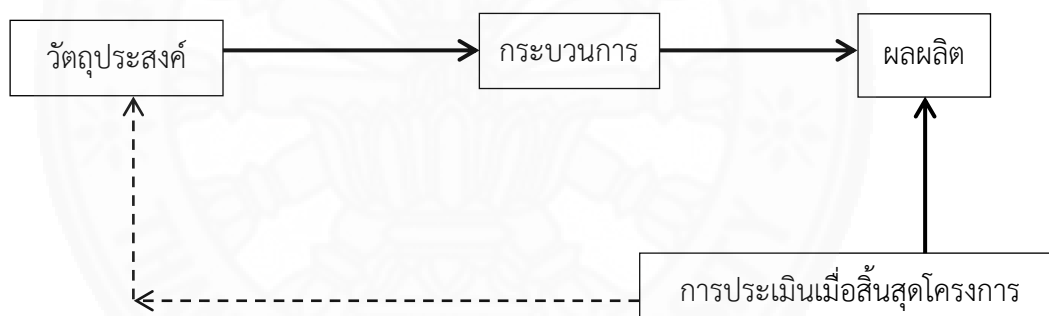
⁷ สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์, การติดตามประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ, 23-25.

ขั้นที่ 2 กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ (Content or Experience determination) เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 3 เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม (Approach Selection) กับเนื้อหาซึ่งผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ประเมินผล (Program Evaluation) โดยการหามาตรการเพื่อการตรวจสอบหลังจากการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ข้อใดบ้าง และวัตถุประสงค์ข้อใดยังไม่เกิดการเรียนรู้

แนวคิดการประเมินผลโครงการดังกล่าวตามที่ Tyler เสนอนั้น อาศัยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา (Achievement Test) การวิเคราะห์และการสังเกตเป็นพื้นฐานในการประเมินโครงการ โดยสามารถเขียนเป็นวงจรของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 วงจรของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน

ที่มา : การติดตามประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ

แนวทางการประเมินของ Tyler มักนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการที่มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ค้นหาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโครงการที่จะทำการประเมินผล
2. นำจุดมุ่งหมายของโครงการมาแยกย่อยออกเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือได้
4. ประเมินประสิทธิภาพของโครงการ ด้วยการเปรียบเทียบผลการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด

5. นำผลการเปรียบเทียบมาค้นหาจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุง แก้ไข ต่อไป เมื่อโครงการกำลังดำเนินการอยู่ หรือถ้าส่วนใดประสบความสำเร็จก็นำไปใช้ดำเนินการต่อไป

แนวทางการประเมินของ Tyler มีข้อดีคือ สามารถบ่งบอกความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการได้อย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ ในทางกลับกัน ข้อจำกัดของการประเมินในรูปแบบนี้คือ ผลการประเมินที่ได้รับมีความแคบเกินไป เพราะให้ความสำคัญเฉพาะคุณค่าของวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเท่านั้น ทำให้การประเมินขาดสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในด้านอื่นๆ นอกจากนี้ การประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมายมีประโยชน์สำหรับการประเมินผลสรุป มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินการบรรลุจุดมุ่งหมายมีลักษณะไม่คงที่ แปรเปลี่ยนไปตามแต่ละบุคคลและบริบทของแต่ละโครงการ

2.1.6.3 แนวคิดและรูปแบบการประเมินจุดมุ่งหมายและผลข้างเคียงของ Cronbach⁸

Lee J. Cronbach ได้พัฒนาแนวทางการประเมินเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในแนวทางการประเมินของ Tyler และได้นิยามการประเมินว่า “การประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษา” Cronbach มีความเห็นว่า การประเมินไม่ควรใช้รูปแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์แต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วย การทดสอบนั้น ควรทดสอบความรู้ ความจำ ความสามารถทั่วไปของผู้เรียนมากกว่าการทดสอบเฉพาะความรู้ ความจำ ความสามารถทั่วไปของแต่ละวิชา เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถวัดได้จากการวัดผลของแต่ละวิชาแล้ว จึงได้เสนอให้นำหลักการวัดผลและการทดลองมาใช้เป็นแนวทางในการประเมิน และได้เสนอแนวทางการประเมินที่เรียกว่า “Goal and Side Effect Attainment Approach” โดยเน้นว่า ในการประเมินไม่ควรประเมินเฉพาะแต่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เท่านั้น แต่ควรประเมิน หรือตรวจสอบผลข้างเคียงของโครงการด้วย เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของโครงการและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินจุดมุ่งหมายและผลข้างเคียงมีจุดมุ่งหมายในการประเมิน 3 ประการ คือ

1. ตัดสินเกี่ยวกับการปรับปรุงรายวิชา เช่น วิธีการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน เป็นต้น
2. ตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียน โดยการตรวจสอบจุดเด่นและข้อจำกัดของบุคคลในโครงการเพื่อปรับปรุงแก้ไข

⁸ เรื่องเดียวกัน, 26-27.

3. ตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

และมีกระบวนการในการประเมิน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษากระบวนการ (Process Studies) ได้แก่ การศึกษาสภาพการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถจะนำมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาได้เป็นอย่างดี

2. การวัดศักยภาพของผู้เรียน (Proficiency Measurement) โดยให้ความสำคัญต่อคะแนนจากแบบทดสอบรายข้อมากกว่าคะแนนจากข้อสอบทั้งฉบับ เนื่องจากคะแนนแต่ละข้อสามารถชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และสิ่งที่ควรพัฒนาต่อไป

3. การวัดเจตคติ (Attitude Measurement) ผลที่เกิดจากการเรียนการสอน ส่วนหนึ่งได้จากการวัดเจตคติซึ่งมีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งการวัดเจตคติสามารถวัดได้จากการสัมภาษณ์หรือการตอบแบบสอบถาม

4. การติดตามผล (Follow-up Studies) เป็นการติดตามผลการทำงานรวมถึงการให้ผู้เรียนได้ประเมินถึงข้อดีและข้อจำกัดของรายวิชา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงต่อไป

แนวทางการประเมินของ Cronbach สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ค้นหาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโครงการ แล้วเลือกจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะประเมิน

2. บรรยายลักษณะของโครงการและการดำเนินงานของโครงการอย่างละเอียด

3. สร้างแบบทดสอบวัดประสิทธิภาพในการเรียนหลายๆ ชุด ให้ครอบคลุมเนื้อหาต่างๆ ของโครงการ แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีคุณภาพที่ดีในการทดสอบและประเมินผล

4. สร้างแบบวัดทัศนคติให้ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน

5. ทำการสุ่มผู้เรียนในโครงการเพื่อทดสอบด้วยข้อสอบหลายๆ ชุด และสอบถามทัศนคติด้วยแบบวัดทัศนคติหลายๆ ชุด

6. ประเมินผลการดำเนินงานของโครงการทุกๆ ด้าน ว่ามีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

7. ติดตามผลการเรียนของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยเปรียบเทียบผลของโครงการกับผลของโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

8. นำผลที่ได้จากการทดสอบ สอบถาม และติดตามผล มาประมวลผลร่วมกันเพื่อพิจารณาหาจุดบกพร่องของโครงการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จากแนวคิดการประเมินของ Cronbach จะเห็นได้ว่าหน้าที่ที่สำคัญของการประเมิน คือ การค้นหาว่าส่วนใดของโครงการที่บกพร่องและต้องการปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น หน้าที่ของนักประเมิน คือ การรวบรวมข้อมูลของรายวิชาในโครงการเพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและการบริหารจัดการให้ดีขึ้น และข้อเท็จจริงที่ได้มานั้นต้องได้จากการเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง อีกทั้ง Cronbach ได้ชี้ให้เห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชี้เฉพาะมากเกินไปนั้น ส่งผลให้ได้ผลลัพธ์น้อยกว่าการกำหนดวัตถุประสงค์แบบกว้างๆ เพราะการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจกับเฉพาะสิ่งที่กำหนดไว้ ไม่สนใจสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้การเรียนการสอนได้ผลน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น การประเมินที่เหมาะสมต้องพิจารณาให้รอบด้าน ควรพิจารณาผลข้างเคียงของโครงการ เพื่อดูข้อผิดพลาดและหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.1.6.4 แนวคิดและรูปแบบการประเมินที่เน้นศูนย์กลางการเรียนรู้ของ Alkin (CSE)⁹

Marvin C. Alkin ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการประเมินไว้ว่า “การประเมินเป็นกระบวนการที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสม การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานข้อมูลสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการ” เขาได้เสนอแนวทางการประเมินที่เรียกว่า “Center for the Study of Evaluation Approach : CSE” เป็นแนวทางการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ โดยการจัดหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ สามารถแบ่งขั้นตอนการประเมินออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการอธิบายหรือบรรยายสภาพของระบบเพื่อเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงกับความคาดหวังที่ตั้งไว้การประเมินระบบจะช่วยให้สามารถกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่ต้องศึกษา ได้แก่ ความต้องการของประชาชน ชุมชน และสังคม ในปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วนจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการที่ต่างกัน

⁹ เรื่องเดียวกัน, 28-29.

2. การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการเพื่อหาสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมินต้องหาข้อมูลที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมาย พร้อมกับประเมินสิ่งที่จะได้รับจากการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้เห็นข้อเปรียบเทียบในการหาทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหา โดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอกและเกณฑ์ภายใน

3. การประเมินการดำเนินโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการเป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้หรือคาดหวังไว้เพียงใด

4. การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมาย นักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุกๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่นเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

5. การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ (Program Certification) นักประเมินต้องหาสารสนเทศ รายงานต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการและตัดสินใจว่าควรดำเนินโครงการในลักษณะใด อาจปรับปรุงใหม่ ขยายโครงการ หรือยกเลิกโครงการ เป็นต้น

การประเมินที่เน้นศูนย์กลางการเรียนรู้ของ Alkin มักนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ ซึ่งต้องการข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การประเมินสามารถแบ่งออกเป็นประเมินระบบและการประเมินการดำเนินโครงการ การประเมินระบบจะเกี่ยวข้องกับสองขั้นตอนแรก คือ ต้องพิจารณาความต้องการในรูปของวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมและต้องใช้กระบวนการที่จะให้สารสนเทศเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันในระบบ กระบวนการนี้จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยผู้มีอำนาจตัดสินใจเลือกโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะได้รับ ส่วนสามขั้นตอนหลังจะเกี่ยวกับการประเมินการดำเนินโครงการ ซึ่งถือว่ามีกำหนดโครงการไว้ล่วงหน้า การประเมินการดำเนินโครงการ จะเริ่มหลังจากที่ได้ตัดสินใจในขั้นที่ 1 และ 2 ไปแล้ว การประเมินตามแนวทางของ Alkin จะต้องคำนึงถึงการประเมินระบบย่อยที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกโครงการ และการประเมินในแต่ละขั้นตอนไม่จำเป็นต้องทำต่อเนื่องกัน งานประเมินจะเริ่มหลังจากที่ได้มีการตัดสินใจผ่านไปแล้ว

2.1.6.5 แนวคิดและรูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องของ Provus¹⁰

Malcolm M. Provus เสนอแนวทางการประเมินที่เรียกว่า “การประเมินความไม่สอดคล้อง (The Discrepancy Evaluation Approach)” โดยได้ให้ความหมายของการประเมินว่า “เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐาน หรือการค้นหาค่าความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับผลการปฏิบัติของแผนงาน”

การประเมินความไม่สอดคล้องของ Provus จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับโครงการ โดยการประเมินดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดโครงการ (Program Definition) เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของโครงการ สิ่งที่ต้องพิจารณาในขั้นนี้มี 3 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ของโครงการ 2) บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ 3) กิจกรรมที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ประเมินการนำโครงการไปปฏิบัติ (Program Installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการว่าเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด การประเมินในขั้นนี้ จะทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังไว้กับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

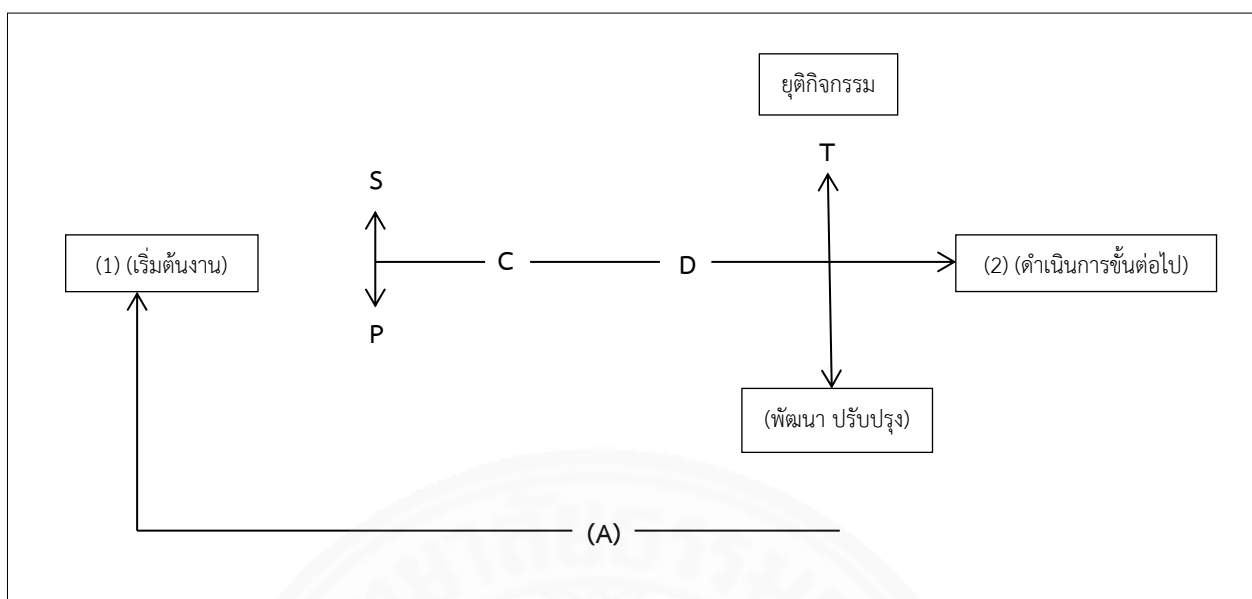
ขั้นที่ 3 การประเมินกระบวนการในโครงการ (Program Process) เป็นการประเมินวิธีการในการดำเนินโครงการ มุ่งหาคำตอบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์สุดท้ายเพียงใด เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินการต่อไป

ขั้นที่ 4 การประเมินผลผลิตของโครงการ (Program Product) เป็นการประเมินขั้นสุดท้ายที่เกิดจากโครงการ มุ่งหาคำตอบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือไม่

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์การลงทุน (Cost-Benefit Analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินในขั้นนี้จะมีหรือไม่ก็ได้

ขั้นตอนการประเมินทั้ง 5 ขั้นตอน เป็นการเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานกับการปฏิบัติจริงว่าสอดคล้องกันหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องกันสามารถตัดสินใจเริ่มต้นกิจกรรมนั้นๆ ใหม่ทั้งหมด กลับไปพัฒนาเฉพาะส่วนที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ดำเนินการต่อไป หรือตัดสินใจยุติกิจกรรมหรือโครงการนั้นๆสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, 29-31.

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการประเมินความไม่สอดคล้องของ Provus

S คือ Standard หมายถึง เกณฑ์มาตรฐาน

P คือ Program Performance หมายถึง การปฏิบัติงานของโครงการ

C คือ Comparison หมายถึง การเปรียบเทียบ

D คือ Discrepancy Information หมายถึง สารสนเทศที่แสดงความแตกต่าง

T คือ Terminate หมายถึง ยุติกิจกรรม

A คือ Alternative หมายถึง ทางเลือกเพื่อการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในลักษณะของการพัฒนาการทำงานของโครงการให้มีผลดียิ่งขึ้น

ที่มา : การติดตามประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ

จากแผนภาพสามารถสรุปได้ว่า นำผลปฏิบัติงานของโครงการ (P) กับเกณฑ์มาตรฐาน (S) มาเปรียบเทียบกัน (C) ถ้าพบว่าไม่สอดคล้อง (D) จะมีทางเลือกอยู่ 3 ทาง คือ ยุติกิจกรรม (T) พัฒนาปรับปรุง (A) หรือกลับไปเริ่มต้นใหม่ (1) หากมีความสอดคล้องกันก็จะดำเนินการในกิจกรรมต่อไป (2)

การประเมินในรูปแบบนี้เป็นการประเมินที่เป็นพลวัตร ควบคู่กับการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโครงการ ช่วยให้โครงการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุดเน้นสำคัญคือ การหาความแตกต่างหรือความสอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานกับการปฏิบัติ ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้ดำเนินโครงการและผู้ประเมิน แต่ต้องปราศจากความลำเอียงส่วนบุคคล โดยนักประเมินทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ดำเนินโครงการเพื่อทำการตัดสินใจอย่าง

อิสระ การประเมินตามแนวคิดนี้จะต้องอาศัยหลักการสนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน และให้ความสำคัญต่อการพัฒนา โดยมีเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นปรนัยและมีความเป็นไปได้ควบคู่กันไป

2.1.6.6 แนวคิดและรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจของ Stufflebeam¹¹

Stufflebeam ได้ให้คำนิยามว่า การประเมิน หมายถึง “กระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วนั้น มาทำให้เกิดเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับเป็นทางเลือกในการตัดสินใจต่อไป” ทั้งนี้ ได้เสนอแนวคิดในการประเมินที่เรียกว่า “CIPP Approach” ย่อมาจากคำว่า Context, Input, Process และ Product การประเมินตามแนวทางนี้เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มุ่งเน้นการใช้ข้อมูลควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ในการประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ โดยการประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการพิจารณาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ ความจำเป็นและความเหมาะสมของโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายขององค์การ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจต่อปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ ทั้งบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการจะมีส่วนช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ว่าปฏิบัติเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือไม่ได้ เพราะเหตุใด มีปัญหาอุปสรรคอะไร และมีแนวทางการแก้ปัญหาอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย เพื่อตรวจสอบว่าเกิดผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้

¹¹ เรื่องเดียวกัน, 39-43.

หรือไม่ คุณภาพเป็นอย่างไร เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียงอื่นหรือไม่ ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ก่อนหน้าแล้ว

จะเห็นได้ว่า การประเมินที่เน้นการตัดสินใจแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของทั้งระบบ ซึ่งนักประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือในการประเมิน วิธีที่ใช้ในการเก็บข้อมูลกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน สิ่งที่ควบคู่กับการประเมินทั้ง 4 ด้านนี้ คือ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decision) ใช้สารสนเทศจากการประเมินสภาพแวดล้อม มาใช้ประกอบการตัดสินใจ พิจารณาในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) ใช้สารสนเทศจากปัจจัยนำเข้ามาใช้ประกอบการตัดสินใจ พิจารณาในการกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ (Implementation Decision) ใช้สารสนเทศจากการประเมินกระบวนการเพื่อการตัดสินใจ พิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อการทบทวนโครงการ (Recycling Decision) ใช้สารสนเทศจากการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตัดสินใจ พิจารณายุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในอนาคต

แนวทางการประเมินแบบ CIPP มีจุดเด่น คือ สามารถให้สารสนเทศแก่ผู้บริหารโครงการเพื่อใช้สำหรับการวางแผน การกำกับ การควบคุม และรายงานโครงการจากสถานการณ์ที่ซับซ้อนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่เกี่ยวกับการผลิตทางด้านอุตสาหกรรมที่มีระบบการผลิตอย่างเป็นระเบียบ สอดรับกันในทุกส่วนของการผลิต อย่างไรก็ตาม การประเมินในแนวทางนี้ไม่เหมาะกับการนำมาประยุกต์ใช้ในบริบททางสังคมศาสตร์ เนื่องจากบริบททางสังคมศาสตร์มีความสลับซับซ้อนมากกว่า

จากรูปแบบการประเมินทั้งหมดข้างต้น เมื่อได้พิจารณาถึงบริบทสภาพแวดล้อม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและจุดมุ่งหมายในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้วพบว่า แนวคิดและรูปแบบการประเมินที่เน้นศูนย์กลางการเรียนรู้ของ Alkin (CSE) มีความเหมาะสม

ในการนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต่อไป

2.2 กฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550¹²

มาตรา ๗๕ ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองให้จัดสรรเป็นรายปีให้แก่พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด โดยได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้รับในการเลือกตั้งแบบสัดส่วนรวมกัน หรือได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนได้รับในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งรวมกันทั่วประเทศ

การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดสรรโดยจัดสรรเงินตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วน ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร สาขาพรรคการเมือง ซึ่งมีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรรและจำนวนสมาชิกซึ่งชำระค่าบำรุงรายปี ร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แต่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของวงเงินทั้งหมดที่จัดสรรในปีนั้นมีได้

ในกรณีที่ เป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ การจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองตามมาตรานี้ จะกระทำได้อต่อเมื่อพรรคการเมืองนั้นได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา ๒๖ และได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๗๗ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนตามมาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๖ จัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินตามมาตรา ๘๗ ของพรรคการเมืองในแต่ละปียื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

¹² ราชกิจจานุเบกษา, พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550, ราชกิจจานุเบกษา, <http://goo.gl/bZTrxu> (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559).

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการตรวจสอบและการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการ ใช้จ่ายเงินที่ได้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

2.2.2 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554¹³

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๗๕ ในการจัดสรรเงิน สนับสนุนแก่พรรคการเมืองให้จัดสรรเป็นรายปีให้แก่พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด โดยได้รับคะแนนเสียงจากการ เลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้รับ ในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อรวมกันหรือได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนได้รับในการเลือกตั้งแบบ แบ่งเขตเลือกตั้งรวมกันทั้งประเทศ

การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดสรรโดยจัดสรรเงินตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชี รายชื่อร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร สาขาพรรคการเมือง ซึ่งมีลักษณะตามที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งกำหนดร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร และจำนวนสมาชิก ซึ่งชำระค่าบำรุง รายปีร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการ เลือกตั้งประกาศกำหนดแต่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของ วงเงินทั้งหมดที่จัดสรรในปีนั้นมีได้

ในกรณีที่ เป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ การจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรค การเมืองตามมาตรานี้จะกระทำได้อีกเมื่อพรรคการเมืองนั้นได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา ๒๖ และได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

¹³ ราชกิจจานุเบกษา, ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒), ราชกิจจานุเบกษา, <https://goo.gl/ZyvNb3> (สืบค้น เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559).

2.2.3 ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. 2554¹⁴ ลงวันที่ 22 กันยายน 2554

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

ฯลฯ

(๖) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รวมถึงการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

ฯลฯ

หมวด ๖ การรายงานการใช้จ่าย

ข้อ ๕๓ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนตามหมวด ๔ จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนประจำงวดที่ผ่านมาตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด เพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินในงวดต่อไป

ข้อ ๕๔ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ส่วนที่ ๒ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด พร้อมสำเนาหลักฐานการจ่ายเงินที่หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่หัวหน้าพรรคการเมืองมอบหมายเป็นหนังสือและเหรียญกษาปณ์พรรคการเมืองลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น

เมื่อครบระยะเวลาการรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงานให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้น

¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา, ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. 2554, ราชกิจจานุเบกษา, <https://goo.gl/xaEYIE> (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559).

หมวด ๗ การตรวจสอบ และการติดตามประเมินผล

ข้อ ๕๕ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ การดำเนินการของพรรคการเมือง เพื่อให้ เป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ยื่นต่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งตามข้อ ๓๕

ข้อ ๕๖ ให้คณะอนุกรรมการตามข้อ ๕๕ จัดทำแผนการตรวจสอบการ ดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามข้อ ๓๕ รวมทั้งตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนของพรรคการเมืองตามข้อ ๕๔ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๕๗ ให้พรรคการเมืองแจ้งกำหนดการประชุม อบรม สัมมนา ให้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ก่อนการดำเนินงานอย่างน้อยสิบห้าวัน

กรณีการจัดพิมพ์เอกสารสิ่งพิมพ์ ที่ได้รับการจัดสรรเงินงานกองทุน ให้ พรรคการเมืองแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบก่อนดำเนินการแจกจ่าย

ข้อ ๕๘ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานของกองทุนและของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยอย่างน้อยจะต้องทำการ ติดตามประเมินผล ดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านประสิทธิผลการดำเนินงาน
- (๒) ด้านประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- (๓) ด้านการสนองประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อ ๕๙ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและการ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และของพรรคการเมืองในรอบปีที่ผ่านมา เสนอต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนสิงหาคมของปีถัดไป

ข้อ ๖๐ คณะกรรมการกองทุนอาจจัดให้มีระบบแรงจูงใจ ให้แก่พรรค การเมืองที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานในระดับดีเด่น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้พรรคการเมือง ใช้จ่ายเงินเป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

2.24 แผนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556)

ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2554 หมวด 4 ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานของ

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ส่วนที่ 1 การดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองข้อ 24 กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจัดทำมีแผนยุทธศาสตร์ของกองทุน แผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ซึ่งประกอบด้วยภารกิจหลัก วัตถุประสงค์หลัก เป้าหมายของผลการดำเนินงาน และตัวชี้วัดผลสำเร็จการดำเนินงาน เพื่อกำหนดทิศทางงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน” ซึ่งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553 - 2556) และใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความเข้มแข็งอย่างมีประสิทธิภาพ และวางระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนทั้งระบบ ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง¹⁵ ที่ว่า “กองทุนที่ยึดหลักธรรมาภิบาลในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืน” (เนื่องจากประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 11/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 และฉบับที่ 57/2557 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2557 ส่งผลให้กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องระงับการดำเนินงานต่างๆ ของกองทุนฯ จึงไม่สามารถประกาศใช้ยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560) ได้)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็ง เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ : ประเทศไทยมีพรรคการเมืองที่มีความเข้มแข็ง ได้รับการยอมรับจากประชาชนในฐานะสถาบันทางการเมือง

ตัวชี้วัด :

1. จำนวนพรรคการเมืองที่ดำเนินกิจกรรมตามมาตรฐานของพรรคการเมืองที่ได้รับเงินจัดสรร
2. ร้อยละของประชาชนที่ให้การยอมรับบทบาทของพรรคการเมืองในฐานะสถาบันทางการเมือง

---

¹⁵ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2555 (กรุงเทพฯ: บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด, 2558), 16 -19.

- กลยุทธ์ :**
1. พัฒนามาตรการส่งเสริมให้พรรคการเมืองมีระบบบริหาร ยุทธศาสตร์และการควบคุมภายในพรรคการเมืองที่ดี
  2. แสวงหาพันธมิตร สร้างความเข้าใจในการจัดตั้งพัฒนาเครือข่าย ผู้บริหาร สมาชิกพรรคเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
  3. ส่งเสริมประสานงานให้มีศูนย์ประสาน เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร การพัฒนาพรรคการเมืองให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค
  4. ส่งเสริมให้พรรคการเมืองและเครือข่ายการศึกษา ประมวลความรู้ ด้านการพัฒนาพรรคการเมืองและการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล
  5. ส่งเสริมการพัฒนาสร้างเสริมอุดมการณ์ประชาธิปไตยและพัฒนา สมรรถนะในด้านการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกพรรค
  6. ส่งเสริมสนับสนุนให้พรรคการเมือง และเครือข่ายร่วมมือกัน จัดกิจกรรมทางสังคมเพื่อพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง
  7. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการเผยแพร่ สร้างการรับรู้ของประชาชนใน ด้านบทบาทของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง
  8. พัฒนาช่องทาง กลไกการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความต้องการ ปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการพัฒนาพรรคการเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง

เป้าประสงค์ : พลเมืองไทยมีโอกาสและแสดงบทบาทส่วนร่วมในการพัฒนา ความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง

- ตัวชี้วัด :**
1. ร้อยละของผู้แสดงเจตนาบริจาคภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประจำปีแก่พรรคการเมือง
  2. ระดับความสำเร็จของกิจกรรมเครือข่ายประชาสังคมเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง

- กลยุทธ์ :**
1. ประสานส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพรรคการเมืองในสถาบันการศึกษาทุกระดับ
  2. ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในด้านการ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานแก่พรรคการเมือง

3. ส่งเสริมพรรคการเมืองให้ร่วมพัฒนาช่องทางจัดเวทีสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาให้เกิดภาคีเครือข่ายสมาชิกพรรคการเมือง

4. สนับสนุนให้สื่อมวลชน พรรคการเมือง สื่อสาร เผยแพร่ สร้าง ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของประชาชน และสมาชิกพรรคในการพัฒนาพรรคการเมือง

5. แสวงหาพันธมิตร สนับสนุนร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรในการ จัดตั้งเครือข่ายประชาสังคมร่วมพัฒนาและติดตามผลงานของพรรคการเมือง

6. ส่งเสริมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของเยาวชน นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการทำงานทางสังคมเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนภายใต้หลักธรรมาภิบาล ให้เป็นที่ประจักษ์

เป้าประสงค์ : ประเทศไทยมีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่เป็นกองทุน ที่มีธรรมาภิบาลและมีสมรรถนะสูง

ตัวชี้วัด : 1. ร้อยละของ (สมาชิกพรรคการเมือง) กรรมการบริหารพรรคที่พึงพอใจ เชื่อมั่น ยอมรับการทำงานของกองทุน

2. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการสนับสนุนและพัฒนาพรรค การเมืองตามแผนปฏิบัติงานของกองทุน

กลยุทธ์ : 1. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบบริหาร จัดการความรู้และการพัฒนานวัตกรรมการทำงานของบุคลากรและกองทุน

2. สนับสนุนทรัพยากร ส่งเสริมให้มีการพัฒนางาน สร้างความต่อเนื่อง ของสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง

3. พัฒนาระบบปฏิบัติการของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามหลักการบริหารยุทธศาสตร์และธรรมาภิบาล

4. จัดระบบพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงาน ของบุคลากรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างค่านิยมใหม่

5. พัฒนาด้วยแบบสมรรถนะและส่งเสริมค่านิยม สมรรถนะของ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอย่างเป็นระบบให้ตอบสนองต่อการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

6. สร้างวิสัยทัศน์ร่วมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการกำหนดยุทธศาสตร์และการบริหารการปฏิบัติการ

7. ทบทวนและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์การบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภายใต้หลักการมีส่วนร่วม

8. พัฒนาระบบการกำกับติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดสรรเงินสนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

9. เสริมสร้างความมุ่งมั่น เพิ่มกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้บริหารบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

10. เผยแพร่ ประสาน สร้างความเข้าใจในด้านยุทธศาสตร์การทำงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

11. พัฒนา ปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับการบริหารภายใน ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนากองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีธรรมาภิบาลและมีสมรรถนะสูง

ทั้งนี้ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ใช้แนวคิดเรื่อง ความเป็นสถาบันทางการเมือง ของ แซมมูเอล พี ฮันติงตัน (Samuel P. Huntington)¹⁶ เป็นแนวทางในการพัฒนาพรรคการเมือง ให้เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ดังที่ ฮันติงตัน ได้เสนอไว้ว่า ระดับของความเป็นสถาบันทางการเมืองขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการปรับตัวสูง (Adaptability) ซึ่งพิจารณาได้จากการดำรงอยู่อย่างยั่งยืนหรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำของพรรคการเมืองโดยไม่เกิดวิกฤตการณ์หรือทำให้พรรคแตกแยกอย่างรุนแรงหรือไม่ และสามารถบริหารกิจการของพรรคได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอนหรือไม่

2. ความซับซ้อนเป็นระบบ (Complexity) มีการจำแนกแจกแจงโครงสร้างของพรรคการเมืองและแต่ละโครงสร้าง มีบุคลากรที่ชำนาญเฉพาะเรื่องเข้าทำหน้าที่อย่างเชื่อมโยงประสานหรือไม่

¹⁶ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, รายงานฉบับสุดท้าย (Final Report) โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระยะ 4 ปี (ปี 2553 – 2556), 13.

3. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) มีความสามารถในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆ ได้ภายในพรรคเองโดยไม่มีอำนาจภายนอกพรรคมาครอบงำหรือไม่

4. ความสามัคคีกลมเกลียว (Coherence) มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องอุดมการณ์ นโยบายและการอยู่ร่วมกันเพียงใด มีกระบวนการวิธีการแก้ไขปัญหาอันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในพรรคและเมื่อดำเนินตามกระบวนการดังกล่าวแล้ว ผลที่เกิดขึ้นได้รับการยอมรับและเห็นพ้องต้องกันเพียงใด หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ สามารถมีเอกภาพในความแตกต่างเพียงใด (Unity in diversity)

ความสำคัญของพรรคการเมืองในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเมืองย่อมขึ้นอยู่กับกรปฏิบัติหน้าที่ของพรรคการเมืองที่กระทำหรือมีผลกระทบต่อระบบการเมือง หากระบบพรรคการเมืองใดประกอบไปด้วยพรรคการเมืองที่มีความเป็นสถาบันและทำหน้าที่ของพรรคการเมืองได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก็จะเป็นส่วนเกื้อกูลให้พรรคการเมืองได้พัฒนาความเป็นสถาบันและเป็นกลไกหลักของระบบการเมืองได้ดียิ่งขึ้น

2.3 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิด

การที่จะได้มาซึ่งกระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา 75 อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ประกอบด้วยหลายปัจจัยด้วยกัน ดังนี้ 1. มีกฎหมายกฎระเบียบที่สามารถบังคับใช้ และเอื้อให้กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสามารถติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองได้อย่างคล่องตัว รวมถึงส่งเสริมให้พรรคการเมืองสามารถเป็นสถาบันทางการเมืองได้อย่างแท้จริง 2. เนื่องจากการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองโดยกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นการทำงานร่วมกับผู้คนจำนวนมากและมีผู้เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการ วิธีการในการติดตามประเมินผลที่มีการวางแผนกันอย่างเป็นระบบ แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน เพื่อให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด รวมถึงพรรคการเมือง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลจะต้องสามารถวัดได้ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ต่อไป 4. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผล ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในงานที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อการได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้และ 5. กลไกที่สำคัญที่สุด คือ พรรคการเมืองให้ความร่วมมือในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยการแจ้งกำหนดการการจัดกิจกรรมและรายงานค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งผู้ศึกษาเชื่อว่า ถ้าหากการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประกอบด้วย 5 ปัจจัยข้างต้นนี้ จะส่งผลให้การติดตามประเมินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสามารถบรรลุยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้พรรคการเมืองกลายเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการค้นหาข้อมูล โดยมีขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ จะมุ่งศึกษาถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดภายในกระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบัน ตามมาตรา 75 แห่งราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการในการติดตามประเมินผล กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพนักงานผู้ปฏิบัติงาน

3.1.2 ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รายงานการติดตามประเมินผล พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง

3.2 วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษานี้จะใช้การเก็บข้อมูลโดยการศึกษารายงานจากทั้งจากเอกสารเกี่ยวกับการติดตามประเมินผล กล่าวคือ รายงานการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รายงานจากโครงการติดตามประเมินผลการใช้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แบบฟอร์มการตรวจติดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ปี 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง นอกจากนี้จะทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจากพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ทราบถึง สาเหตุและปัญหาในการติดตามประเมินผล พร้อมทั้ง เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และศึกษาจากเอกสารหลักฐานต่างๆ

3.4 ข้อจำกัดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัด ดังนี้

1. ข้อจำกัดในเรื่องของเวลา เนื่องจากมาเวลาที่จำกัดจึงไม่สามารถศึกษาได้อย่างครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดได้
2. ข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ เนื่องจากมีผู้ที่เกี่ยวข้องหลากหลายกลุ่มด้วยกัน ผู้ศึกษาจึงไม่สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลทั้งหมด ทำได้เพียงทำการสัมภาษณ์พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งในส่วนกลาง และการสำรวจเอกสาร

บทที่ 4

การสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ตามมาตรา 75 ตั้งแต่ปี 2551 – 2557 และการติดตามประเมินผล

4.1 การสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 75 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ตั้งแต่ปี 2551 – 2557

ในการจัดสรรเงินเป็นรายปีให้แก่พรรคการเมือง ตามมาตรา 75 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 และข้อ 27 ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2554 นั้น พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นรายปีตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองนั้น จะต้องเป็นพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ที่บัญญัติว่า ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองนั้นต้องดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อย ภาคละหนึ่งสาขา อีกทั้งต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด โดยได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อรวมกัน หรือได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.5 ของคะแนนเสียงที่ผู้รับสมัครเลือกตั้งทุกคนได้รับในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งรวมกันทั้งประเทศ นอกจากนี้พรรคการเมืองต้องยื่นแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

4.1.1 วิธีการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในการจัดสรรเงินสนับสนุน

การจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นรายปีตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง มีขั้นตอนดังนี้

1. คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจะกำหนดนโยบายและแนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง และ

กำหนดให้พรรคการเมืองยื่นแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี เว้นแต่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

2. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งนโยบายและแนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง รวมถึงกำหนดการการยื่นแผนตาม ข้อ 1 ให้พรรคการเมืองทราบ

3. พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จะต้องยื่นคำขอรับการจัดสรรเงินต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อขอรับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีถัดไปพร้อมทั้ง แผนยุทธศาสตร์ระยะ 4 ปีของพรรคการเมือง แผนการดำเนินงานประจำปี และแผนค่าใช้จ่ายประจำปี และพรรคการเมืองต้องนำเสนอที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองให้ความเห็นชอบก่อนยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี หรือวันเวลาที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกำหนด

4. เพื่อให้การจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง เป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 พร้อมทั้งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของพรรคการเมือง คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจึงได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง โดยแผนการใช้จ่ายเงินพรรคการเมืองจะต้องจัดทำเป็นโครงการที่ระบุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายให้เหมาะสมสอดคล้องกับค่าใช้จ่าย รวมถึงจัดทำตัวชี้วัดของโครงการให้ชัดเจน ประกอบด้วย 5 แผนค่าใช้จ่าย ดังนี้

1) ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง ซึ่งในการจัดทำโครงการค่าตอบแทนของบุคลากรของพรรคการเมือง พรรคการเมืองจะต้องกำหนดค่าตอบแทนของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานค่าตอบแทนและสอดคล้องกับความเป็นจริงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยในส่วนของค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมืองนั้น พรรคการเมืองควรมุ่งเน้นในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่บุคลากรของพรรคการเมือง ทั้งในสำนักงานใหญ่และสาขาพรรคการเมือง เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการเมืองของพรรคการเมือง

2) ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง
กล่าวคือ ในการจัดทำโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง ควรมุ่งเน้นการบริหารจัดการสำนักงานใหญ่และสาขาพรรคการเมืองให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เช่น การพัฒนาระบบฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ รวมถึงการเผยแพร่นโยบายข้อบังคับพรรคการเมือง ทั้งนี้ กำหนดวงเงินในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 30 ของวงเงินสนับสนุนทั้งหมด

3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ซึ่งพรรคการเมืองจะสามารถจัดทำโครงการในส่วนของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา 52 ได้เฉพาะในปีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเท่านั้น โดยการจัดทำโครงการ พรรคการเมืองควรมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขต รวมถึงกิจกรรมทางการเมืองในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมพรรคการเมืองสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมืองนั้น ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างระบบการบริหารพรรคการเมือง รวมถึงการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองในระบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง

5) ค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง พรรคการเมืองควรมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในการทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และผลงานทางการเมืองของพรรคการเมืองให้สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไปทราบ รวมไปถึงการส่งเสริมให้สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไปได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของพรรคการเมือง

5. พรรคการเมืองที่ไม่ส่งแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ภายในเวลาที่กำหนด พรรคการเมืองนั้นจะหมดสิทธิได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีถัดไป

6. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทำการคำนวณวงเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิในการขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อให้ความเห็นชอบวงเงินสนับสนุน

ที่พรรคการเมืองจะได้รับ และแจ้งพรรคการเมืองให้ปรับปรุงแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ให้เป็นไปตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงิน¹ ดังนี้

หลักเกณฑ์ที่ 1 จัดสรรตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด ร้อยละ 40 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร

หลักเกณฑ์ที่ 2 จัดสรรตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด ร้อยละ 40 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร

หลักเกณฑ์ที่ 3 จัดสรรตามจำนวนสาขาพรรคการเมืองซึ่งมีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ร้อยละ 10 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร ซึ่งสาขาพรรคการเมืองต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) มีจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า 200 คน และมีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของสาขาพรรคการเมือง
- 2) มีสถานที่ตั้งแยกจากการประกอบกิจการอื่นหรือที่อยู่อาศัยเป็นสัดส่วน และมีผู้ปฏิบัติงานของสาขาพรรคการเมือง
- 3) มีการดำเนินการตามข้อบังคับพรรคการเมืองภายในรอบปีก่อนที่จะจัดสรร โดยอย่างน้อยต้องมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง หรือการประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเสนอชื่อบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง
- 4) มีการให้ความรู้แก่สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป หรือการหาสมาชิกพรรคการเมืองเพิ่มเติม หรือดำเนินกิจการทางการเมือง

หลักเกณฑ์ที่ 4 จัดสรรตามจำนวนสมาชิกที่ชำระค่าบำรุงรายปี ร้อยละ 10 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร ซึ่งจะจัดสรรสมทบแก่พรรคการเมืองตามจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่ชำระค่าบำรุงรายปีในรอบปีที่ผ่านมาตามจำนวนเงินค่าบำรุงรายปีของแต่ละพรรคการเมือง หากมีเงินเหลือจากการจัดสรรให้นำมาสมทบทุนหมุนเวียนของกองทุน ทั้งนี้ กรณีในปีใดการจัดสรรเงินตาม

---

¹ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, *รายงานผลการปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2556 – 2557*, (บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด: 2558), 32.

จำนวนสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งชำระค่าบำรุงรายปีของแต่ละพรรคการเมืองรวมกันเกินกว่าวงเงินให้ลดการจัดสรรเป็นสัดส่วนเท่ากันทุกพรรค

ทั้งนี้ การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวในแต่ละปี จะจัดสรรให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของวงเงินทั้งหมดที่จัดสรรในปีนั้นมีได้

7. พรรคการเมืองปรับปรุงแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายประจำปี ให้เป็นไปตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรร และเป็นไปตามนโยบายและแนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมืองที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกำหนด

8. คณะอนุกรรมการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานประจำปีของพรรคการเมือง ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนจากภาครัฐกล่าวคือ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) สำนักงบประมาณ ทำหน้าที่พิจารณาแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง ว่าเป็นไปตามนโยบายและแนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมืองที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกำหนด

9. คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง

10. คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเสนอ

11. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแจ้งแบบอนุมัติการจัดสรรเงินตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมืองให้พรรคการเมืองทราบ

12. พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุน และได้รับอนุมัติแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี จะต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนภายในรอบปีปฏิทิน (ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 - 2557 เป็นต้นมา กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้จัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 75 จำนวน 14 พรรค รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 526,725,780 บาท และพรรคการเมืองได้จัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 459 แผน แบ่งออกเป็น

1. ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง จำนวน 113 แผน
2. ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง จำนวน 187 แผน
3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 จำนวน 7 แผน
4. ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง จำนวน 38 แผน
5. ค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง จำนวน 109 แผน

รายละเอียดตามตารางที่ 4.1 การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ประจำปี 2551-2557 และ 4.2 การจัดสรรเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินให้พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ประจำปี พ.ศ. 2551 - 2557

ตารางที่ 4.1 การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ประจำปี 2551-2557

ที่	พรรคการเมือง	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	รวม
1	ประชาธิปัตย์	51,440,500	33,000,000	33,000,000	60,000,000	38,393,400	43,522,200	43,511,000	302,867,100
2	พลังประชาชน/เพื่อไทย	44,843,600				40,686,900	46,349,200	46,327,500	133,363,600
3	ชาติไทย/ชาติไทยพัฒนา	8,391,300				3,575,400	4,152,800	4,126,700	11,854,900
4	ประชากรชา	2,215,400	3,890,500	4,110,500	8,073,600				18,290,000
5	เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	752,600	1,829,200	2,829,400	3,712,000				9,123,200
6	ความหวังใหม่	532,700	1,885,000	1,811,700	2,035,400				6,264,800
7	เพื่อแผ่นดิน		13,336,470	14,384,100	27,486,300				55,206,870
8	รวมใจไทยชาติพัฒนา		7,263,800	7,667,100					14,930,900
9	รวมชาติพัฒนา				13,006,800				13,006,800
10	ภูมิใจไทย					6,756,800	7,714,100	7,692,400	22,163,300
11	ชาติพัฒนา					2,534,000	2,896,200	2,946,900	8,377,100

ตารางที่ 4.1 การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ประจำปี 2551-2557 (ต่อ)

ที่	พรรคการเมือง	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	รวม
12	รักประเทศไทย					1,312,080	1,594,500	1,590,100	4,496,680
13	มาตุภูมิ					1,010,300	1,088,900	1,016,300	3,115,500
14	รักษสันติ						715,700	839,000	1,554,700
	รวม	108,176,100	108,176,100	216,352,200	54,314,100	11,613,180	14,009,400	14,084,700	526,725,780

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.2 การจัดสรรเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินให้พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554

ที่	พรรคการเมือง	ปี 2551					ปี 2552					ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555					ปี 2556					ปี 2557				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	ประชาธิปัตย์	2	2	-	2	4	2	2	-	1	3	2	2	-	1	3	3	5	2	1	1	4	6	-	1	13	5	6	-	1	3	5	6	-	1	4
2	พลังประชาชน/เพื่อไทย	3	5	-	1	3																5	6	-	1	3	5	6	-	1	3	5	6	-	1	3
3	ชาติไทย/ชาติไทยพัฒนา	1	7	-	1	5																1	5	-	-	2	1	4	-	-	1	1	4	-	-	1
4	ประชากร	2	4	-	1	2	2	7	-	1	3	1	8	-	-	4	2	7	1	1	4															
5	เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	3	1	-	1	2	2	1	-	1	1	6	4	-	1	1	2	3	1	3	1															
6	ความหวังใหม่	1	1	-	1	1	1	2	-	2	2	1	2	-	1	2	1	2	1	1	1															
7	เพื่อแผ่นดิน						4	6	-	1	1	4	6	-	-	2	4	6	2	-	1															
8	รวมใจไทยชาติพัฒนา						2	2	-	2	6	2	4	-	4	4																				
9	รวมชาติพัฒนา																2	5	-	2	4															
10	ภูมิใจไทย																					3	7	-	-	3	3	7	-	1	3	3	7	-	1	4

ตารางที่ 4.2 การจัดสรรเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินให้พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	พรรคการเมือง	ปี 2551					ปี 2552					ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555					ปี 2556					ปี 2557				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
11	ชาติพัฒนา																					4	3	-	-	1	1	3	-	1	1	4	3	-	1	1
12	รักประเทศไทย																					1	2	-	1	-	1	3	-	-	-	1	3	-	-	-
13	มาตุภูมิ																					1	2	-	-	-	1	1	-	-	1	1	1	-	-	1
14	รักษาสันติ																										1	1	-	1	-	1	1	-	1	-
	รวม	12	20	-	7	17	13	20	-	8	16	16	26	-	7	16	14	28	7	8	12	19	31	-	3	22	18	31	-	5	12	21	31	-	5	14

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตลอด 7 ปี ที่ผ่านมา แผนงาน โครงการที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีการสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองไปนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นแผนงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในพรรคการเมือง แต่แผนงานโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองเอง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกลับมีสัดส่วนที่น้อยกว่า ซึ่งทั้ง 2 แผนนี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ที่ต้องการส่งเสริมให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งและเป็นสถาบันทางการเมืองที่ยั่งยืน อีกทั้งยังต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง ดังนั้น กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ควรให้น้ำหนักกับ 2 แผนดังกล่าวมากขึ้น เพื่อให้ความเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งและยั่งยืนของพรรคการเมืองเกิดขึ้นจริง

4.2 กระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554

ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. 2554 ได้กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รวมถึงการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง โดยให้ตั้งคณะอนุกรรมการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมืองตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง โดยมีวัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง ดังต่อไปนี้

1. เพื่อติดตามผลการดำเนินงานจากการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ว่าได้ใช้จ่ายเงินเป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการอนุมัติจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือไม่
2. เพื่อประเมินผลถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การสนองประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาพรรคการเมืองและบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็งต่อไป

เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นไปอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ตามแผนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รวมถึงให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ พรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร และสถาบันการศึกษาที่ได้รับการจัดจ้างให้เป็นผู้ติดตามประเมินผลสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้กำหนดกระบวนการสำหรับเป็นแนวทางในการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

จากการสัมภาษณ์ คุณอนุชิต ปราสาททอง ผู้ตรวจการ (อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ) กล่าวว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้วางระบบการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 ประกอบด้วย

1. ก่อนการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พรรคการเมืองจะต้องเสนอโครงการให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ และก่อนการดำเนินงานพรรคการเมืองจะต้องแจ้งกำหนดการให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบเพื่อติดตามการดำเนินงาน
2. ระหว่างการดำเนินโครงการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบหมายให้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เข้าร่วมสังเกตการณ์การดำเนินงานของพรรคการเมือง และรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ
3. ภายหลังจากการดำเนินงาน ทุกสิ้นปีภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงินจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองในรอบปีที่ผ่านมาต่อ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงินถูกต้องหรือไม่ และถ้าไม่รายงานจะเป็นเหตุให้ถูกยุบพรรค ตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550

โดยในแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 การตรวจสอบก่อนการดำเนินการสนับสนุนเงินให้พรครการเมือง

1. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำการตรวจสอบคุณสมบัติของพรครการเมืองที่ยื่นความประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2554 โดยพรครการเมืองจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1.1 เป็นพรครการเมืองที่ได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมือง พ.ศ. 2550

1.2 เป็นพรครการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในครั้งหลังสุด โดยได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 0.5 ของคะแนนเสียงทั้งหมด ทั้งแบบแบ่งเขตและบัญชีรายชื่อ

1.3 เป็นพรครการเมืองที่ยื่นแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีภายในระยะเวลาที่กรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครเมืองกำหนด

2. คณะอนุกรรมการการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานประจำปีของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครเมือง พิจารณาแผนการดำเนินงานของพรครการเมืองให้เป็นตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนด และอยู่ในกรอบวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครเมืองจัดสรรพร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครเมืองและคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไปตามลำดับ

4.2.2 การตรวจติดตามประเมินผลระหว่างการทำนิจกรรมตามแผนงานโครงการ

หลังจากที่พรครการเมืองได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครเมืองเรียบร้อยแล้ว พรครการเมืองจะต้องดำเนินกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานประจำปีของพรครการเมือง ตามที่ได้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยก่อนการดำเนินการตามแผนและโครงการที่ได้รับอนุมัติ พรครการเมืองจะต้องแจ้งกำหนดการให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน เพื่อสำนักงานฯ โดย สำนักสนับสนุนโดยรัฐเตรียมการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่วนกลาง ในกรณีที่พรครการเมืองมีการจัดกิจกรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ในกรณีที่มีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ต่างจังหวัดแล้วแต่กรณี โดยกระบวนการดำเนินการจะขอแยกข้อเท็จจริงเป็น 2 กระบวนการ คือ 1. การติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน และ 2. การประเมินผล

1. การติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน

การติดตามและการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดทำแผนการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และดำเนินการตรวจติดตามตามแผนที่วางไว้

1.2 เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับแจ้งกำหนดการจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองแล้ว จะแจ้งกำหนดการดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานครในพื้นที่ที่จะมีการจัดกิจกรรมทราบ ทั้งแบบทางการ คือ ส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร และแบบไม่เป็นทางการ คือ ประสานงานทางโทรศัพท์ และทางโทรสาร โดยเฉพาะในกรณีที่พรรคการเมืองแจ้งกำหนดการต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างกระชั้นชิด

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในพื้นที่จัดกิจกรรมจะส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมสังเกตการณ์การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจส่งเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย โดยในการสังเกตการณ์นั้น เจ้าหน้าที่จะทำการสังเกตตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบรายงานการตรวจติดตาม ประกอบไปด้วย 6 ประเภท ดังนี้

- 1) แบบรายงานตรวจติดตามการประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง (ผลป.1)
- 2) แบบรายงานการตรวจติดตามการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง (ผลป.2)
- 3) แบบรายงานการตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรม โครงการ ที่มีลักษณะประชุม อบรม สัมมนา ของพรรคการเมือง (ผลป.3)
- 4) แบบรายงานตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ที่มีลักษณะการจัดพิมพ์เอกสาร สิ่งพิมพ์ (ผลป.4)
- 5) แบบรายงานการตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรมของสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง (ผลป.5)
- 6) แบบรายงานการตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรมของสำนักงานสาขาพรรคการเมือง (ผลป.6)

โดยเลือกใช้แบบรายงานดังกล่าวตามความเหมาะสมของโครงการพร้อม รายงานผลการติดตามให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่ เข้าร่วมสังเกตการณ์

1.4 เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้รับรายงานการตรวจติดตาม จากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้ว จะดำเนินการรวบรวมและสรุปรายงาน การเข้าร่วมสังเกตการณ์ เสนอต่อ คณะอนุกรรมการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง เพื่อรับทราบข้อสังเกตในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจาก กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาการจัดสรรเงินในปีถัดไป

1.5 คณะอนุกรรมการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง จะทำการ พิจารณาผลการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรค การเมืองและรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและ คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาต่อไป

2. การประเมินผล

ในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดจ้างสถาบันการศึกษาเป็นผู้ประเมินผล ในระยะเวลาประมาณ 12 เดือน เป็นประจำทุกปี ซึ่ง คุณเสาวภา เดชาภิณธ์ ผู้อำนวยการฝ่าย ติดตามประเมินผล กล่าวว่า “เพื่อให้การประเมินผลการใช้จ่ายเงินเป็นไปด้วยความโปร่งใส เชื่อถือได้ สะท้อนถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินสนับสนุน กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจะดำเนินการ โดยให้สถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา ภาครัฐ ซึ่งเป็น หน่วยงานภายนอก และมีผู้ใช้มีส่วนได้เสีย เป็นผู้ประเมิน”

การประเมินผลนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลถึงประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง ประเมินผลโครงการของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง และศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค พร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา จากการ ใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง รวมถึงศึกษาความสอดคล้องของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจาก กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกับยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้ บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง โดยมีขอบเขตในการศึกษา คือ ศึกษาแผนการดำเนินงานของพรรคการเมืองทุกพรรคที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนา

พรรคการเมืองประจำปี ตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ซึ่งประกอบด้วย

- 1) แผนค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง
- 2) แผนค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง
- 3) แผนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา 52
- 4) แผนค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง
- 5) แผนค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง

รวมถึงศึกษาโครงการของพรรคการเมืองตามมาตรา 75 อย่างน้อยแผนงานละ 1 โครงการ ของทุกพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุน โดยมีขอบเขตในการศึกษา 2 ระดับ คือ

1) การศึกษาระดับแผน เป็นการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินผลระดับแผนในโครงการต่างๆ ที่พรรคการเมืองได้ดำเนินการ ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนดตามแผนต่างๆ หรือไม่ เพียงใด โดยประเมินผลภาพรวมระดับแผนทั้งด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การสนองประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการพัฒนา

2) การศึกษาระดับโครงการ เป็นการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินผลระดับโครงการ ในโครงการต่างๆ ที่พรรคการเมืองได้ดำเนินการ ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนดตามโครงการหรือไม่ เพียงใด โดยประเมินผลภาพรวมระดับโครงการ ทั้งด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการสนองประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการพัฒนา

4.2.3 การติดตามภายหลังการดำเนินการ

1. พรรคการเมืองจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงิน ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป หากไม่ส่งภายในกำหนดจะมีบทลงโทษต่อไป

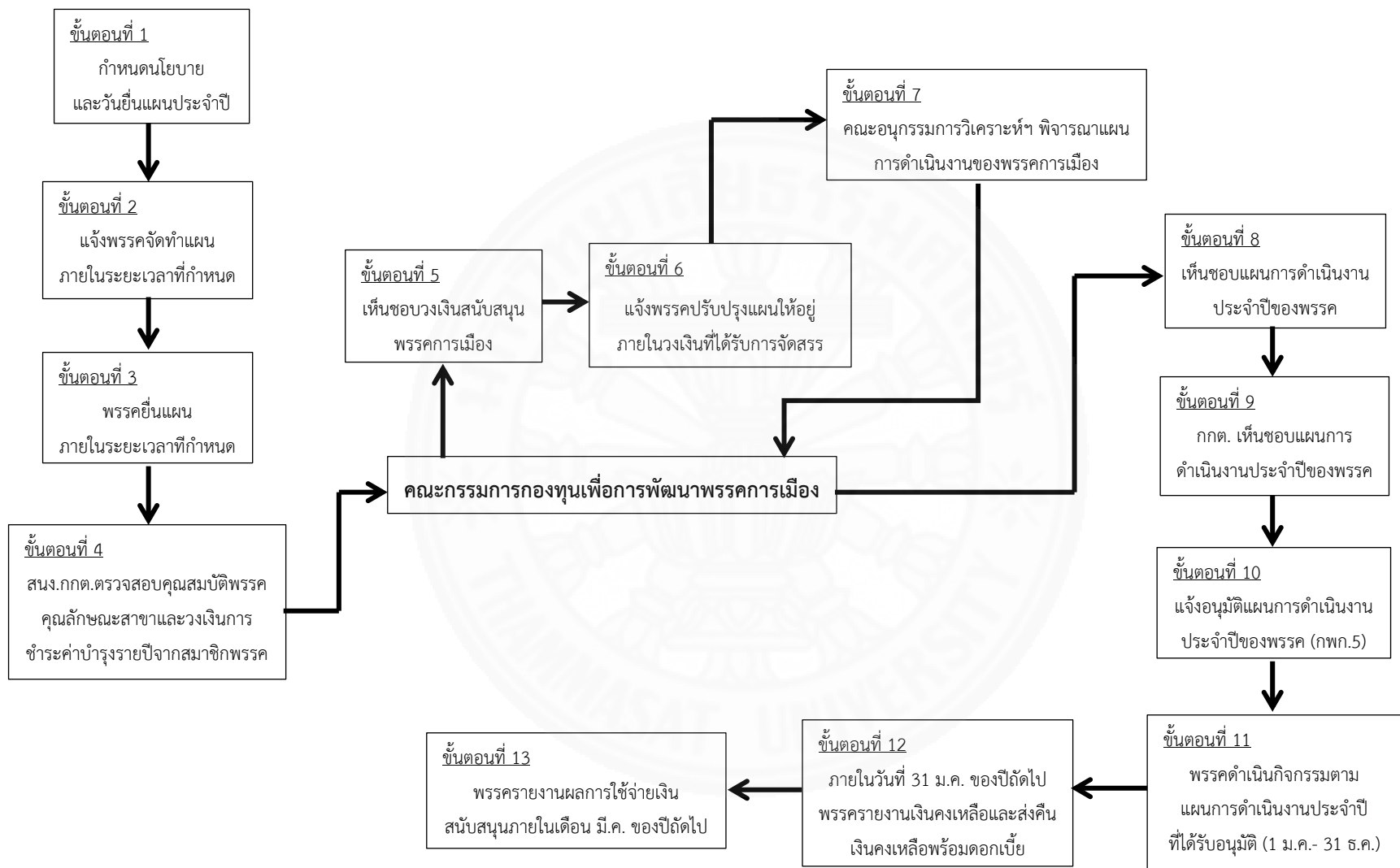
2. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองทำการตรวจสอบรายงานในเบื้องต้น โดยนำแผนการดำเนินงานของพรรคการเมืองที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง รายการค่าใช้จ่ายต่างๆ เอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงิน

และหลักเกณฑ์ในการเบิกจ่าย มาประกอบการพิจารณาในการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของ พรรคการเมือง หากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบรายงานในเบื้องต้นพบข้อสังเกตหรือข้อสงสัยจะสอบถามไปยังพรรคการเมืองเพื่อให้ชี้แจงหรือส่งหลักฐานเอกสารเพิ่มเติม และนำเสนอผลการตรวจสอบในเบื้องต้น เสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินต่อไป

3. คณะทำงานตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงิน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ ผู้บริหารระดับกลางของทุกฝ่ายในสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ และพนักงานของแต่ละฝ่าย ทำหน้าที่พิจารณาผลการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินฯ ของแต่ละพรรค โดยพิจารณาตามหลักฐานใบสำคัญประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองและหลังจากที่เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมแล้ว หากพรรคการเมืองไม่สามารถหาหลักฐานมายืนยันได้ครบถ้วน จะทำการเรียกเงินคืน โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีหนังสือแจ้งให้พรรคการเมืองดำเนินการเป็นเวลาอย่างน้อย 30 วัน หากพรรคการเมืองไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดจะถูกยุบพรรคในที่สุด

4. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ จะดำเนินการรวบรวมและสรุปผลการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองว่าพรรคการเมืองใช้จ่ายเงินที่ได้รับการจัดสรรไปอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อพรรคการเมืองมากน้อยเพียงใด ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งสรุปข้อสังเกตที่ได้รับจากการตรวจติดตาม เสนอต่อคณะอนุกรรมการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

กระบวนการการตรวจติดตามข้างต้นสามารถสรุปออกมาเป็นผังการดำเนินงานการสนับสนุนพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ดังภาพที่ 4.1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ภาพที่ 4.1 ผังการดำเนินการสนับสนุนพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550

4.3 ผลจากการกำหนดยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต่อกระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 77 ให้มีการติดตามประเมินผล กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจึงได้นำภารกิจดังกล่าวมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553 – 2556) และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง นอกจากนี้ยังวางระบบการติดตามประเมินผลการทำงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบการกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดสรรเงินสนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และในแต่ละปี กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้กำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณในการติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งหากวิเคราะห์ระบบการติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น จะเห็นได้ว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีการสร้างกระบวนการการติดตามประเมินผลไว้อย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอนอย่างชัดเจนแล้ว ตามแนวคิดและรูปแบบการประเมินที่เน้น ศูนย์กลางการเรียนรู้ของ Alkin (Center For the Study of Evaluation Approach : CES) กล่าวคือ

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการวิเคราะห์ถึงระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในการกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ที่เหมาะสม ซึ่งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองก็ได้วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของการเมืองไทยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองและได้ออกมาเป็นวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมือง ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning) เป็นการประเมินเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้ เปรียบได้กับการวิเคราะห์แผนงานโครงการตามที่พรรคการเมืองได้เสนอต่อกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อให้พิจารณาว่า

แผนงาน โครงการดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้กำหนดไว้หรือไม่ และทำการอนุมัติแผนงาน โครงการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์แก่พรรคการเมือง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการดำเนินโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินโครงการระหว่างดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าได้ดำเนินการเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ นั่นคือ การที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองและรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามแบบการตรวจติดตาม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการในทุกๆ ด้าน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุง เปรียบได้กับการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ทั้งทางด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน การสนองประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความสอดคล้องของแผนงาน โครงการ ต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการต่างๆ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ (Program Certification) เป็นการรายงานผลการประเมินต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินว่าควรดำเนินการในลักษณะใด อาจปรับปรุงใหม่ ขยายโครงการ หรือ ยกเลิกโครงการ เป็นต้น ซึ่งคือการรวบรวมและสรุปผลการติดตามประเมินผล เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อรับทราบข้อสังเกต ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาการจัดสรรเงินในปีถัดไป

ถึงแม้ว่ากระบวนการตรวจติดตามและประเมินผลจะมีการวางระบบไว้เป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ถ้าไม่สามารถปฏิบัติได้ตามที่วางระบบไว้ ก็ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ ซึ่งการดำเนินการตรวจติดตามประเมินผลของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบันก็ประสบปัญหาจากการนำไปปฏิบัติ ดังเช่นที่จะกล่าวต่อไป

4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นถึงกระบวนการการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง เนื่องจากกฎหมายพรรคการเมืองต้องการให้พรรคการเมืองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคการเมือง

เป็นสถาบันทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่แข็งแกร่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐธรรมนูญทุกฉบับ รวมถึงกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองทุกฉบับให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ปัญหาหนึ่งที่รัฐเห็นว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการสร้างให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่รัฐควรต้องเข้าไปให้การสนับสนุน คือ เรื่องการเงินของพรรคการเมืองในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อมิให้พรรคการเมืองต้องไปพึ่งการสนับสนุนทางการเงินจากนายทุน ซึ่งพรรคการเมืองนั้นๆ อาจถูกรวบบังจากนายทุนที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน ทำให้พรรคการเมืองไม่เป็นพรรคการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง อันเป็นอันตรายต่อระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่ง

จากแนวคิดดังกล่าวในการที่รัฐต้องเข้าไปสนับสนุนทางการเงินของพรรคการเมืองตามข้อกำหนดของกฎหมายและเนื่องจากเงินที่รัฐสนับสนุนให้กับพรรคการเมืองเป็นงบประมาณแผ่นดิน จำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล ว่าพรรคการเมืองเหล่านั้นได้ใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ จึงได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ในมาตรา 77 วรรค 2 ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จากการศึกษากระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 นั้น เห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดกระบวนการในการติดตามและการประเมินผลแยกออกจากกัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการติดตามการใช้จ่ายเงินที่ได้สนับสนุนพรรคการเมืองด้วยพนักงานของสำนักงานเอง ส่วนกระบวนการในการประเมินผลนั้นได้ทำการจัดจ้างสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐให้เป็นผู้ดำเนินการมาโดยตลอด ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงปัญหาของแต่ละกระบวนการอย่างชัดเจนผู้ศึกษาจึงแยกการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ออกเป็น 2 ส่วน ตามกระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติอยู่จริง ดังนี้

4.4.1 ปัญหาในการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง

การติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน

โครงการที่พรรคการเมืองได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยพรรคการเมืองจะต้องแจ้งกำหนดการการจัดกิจกรรมต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสามารถส่งเจ้าหน้าที่เข้าสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรมของพรรคการเมือง ณ สถานที่จัดกิจกรรมได้ และรายงานผลการสังเกตการณ์ตามแบบรายงานการตรวจติดตาม ต่อไป ซึ่งจากกระบวนการดังกล่าวพบปัญหาและอุปสรรค ดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมในการจัดกิจกรรมตามแผน หลังจากที่พรรคการเมืองได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการประเภทประชุม/อบรม/สัมมนา แล้ว พรรคการเมืองไม่สามารถวางแผนการดำเนินการโครงการได้ชัดเจน กล่าวคือ พรรคการเมืองโดยส่วนใหญ่ไม่สามารถกำหนด วัน เวลา สถานที่จัดกิจกรรมได้ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่สามารถวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีได้เช่นกัน ทำให้กระบวนการการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองไม่อาจกระทำได้ตามแผนที่วางไว้ แม้ว่า ปัจจุบันกระบวนการการติดตาม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแจ้งกำหนดการการจัดกิจกรรมต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 15 วัน แต่พรรคการเมืองมักละเลยและเพิกเฉยไม่แจ้งกำหนดการตามที่ได้กำหนดไว้ ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่สามารถเข้าไปสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองได้ จึงทำได้เพียงการตรวจจากเอกสาร หลักฐานที่พรรคการเมืองรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น ดังที่ คุณอนุชิต ปราสาททอง ได้กล่าวว่า “พรรคการเมืองมักแจ้งกำหนดการดำเนินโครงการล่าช้า ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บางครั้งไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองในพื้นที่รับผิดชอบได้ บางครั้งแจ้งกำหนดการภายหลังจากดำเนินงานตามโครงการเสร็จสิ้นแล้ว หรือมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดการ สถานที่ โดยไม่บอกล่วงหน้า ทำให้ไม่สามารถติดตามได้” ยกตัวอย่างเช่น พรรคการเมืองได้แจ้งกำหนดการการจัดกิจกรรมให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบก่อนการจัดกิจกรรม และเมื่อถึงวัน เวลาที่จัดงาน พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เข้าไปสังเกตการณ์ตามที่พรรคการเมืองได้แจ้งไว้ แต่ปรากฏว่าเมื่อไปถึงสถานที่จัดงานกลับไม่พบการจัดกิจกรรมตามที่พรรคการเมืองได้แจ้งไว้ เมื่อติดต่อไปยังพรรคการเมือง ทางพรรคได้แจ้งว่ายังไม่พร้อมจัดกิจกรรมและขอเลื่อนการจัดกิจกรรมไปอีกหนึ่งอาทิตย์ เมื่อถึงวันจัดกิจกรรมตามที่พรรคการเมืองได้เลื่อนกำหนดการมา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่ลงไปสังเกตการณ์อีกครั้ง

แต่ก็ไม่พบการจัดกิจกรรมอีกเช่นเคย เมื่อสอบถามกลับไป พรรคการเมืองได้บอกว่าจัดกิจกรรมไปเรียบร้อยแล้วเมื่อวานนี้

2. ทั้บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและบุคลากรของพรรคการเมืองยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการตรวจติดตาม โดยเฉพาะพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะเข้าไปสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมและวางตัวในฐานะผู้ตรวจสอบในลักษณะของการจับผิด ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองอึดอัดและเกิดความขัดแย้ง จึงอาจพยายามหลีกเลี่ยงไม่แจ้งกำหนดการที่แท้จริงเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ ซึ่งจากเหตุการณ์ที่ได้ยกตัวอย่างไปในข้อ 1 นั้น ส่งผลให้บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเกิดทัศนคติในเชิงลบต่อพรรคการเมือง โดยมีความคิดที่ว่าพรรคการเมืองจะต้องดำเนินการใช้จ่ายเงินด้วยความไม่โปร่งใส ทำให้การเข้าไปสังเกตการณ์เป็นการเข้าไปเพื่อการจับผิดพรรคการเมือง

3. ระเบียบในการเบิกจ่ายเงิน เป็นการยึดตามระเบียบราชการ ซึ่งส่งผลให้ไม่มีความคล่องตัวในการทำกิจกรรมของพรรคการเมืองที่มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบเอกชนและข้อกำหนดในบางประการนั้น ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนให้เป็นไปตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ไม่อาจปฏิบัติได้จริงในปัจจุบัน จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้พรรคการเมืองไม่แจ้งกำหนดการการจัดกิจกรรมให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ และส่งเอกสารตามมาหลังจากที่จัดกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งการที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถเข้าไปสังเกตการณ์การจัดกิจกรรม กระทั่งต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้นๆ ได้ ดังเช่นนางสาวปรีดา ขวัญเมือง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ได้กล่าวว่า การจัดทำโครงการประเภทการอบรม ประชุม สัมมนา สามารถกำหนดรายการค่าใช้จ่ายได้ 2 แบบ คือ กำหนดรายการค่าใช้จ่ายแบบแยกรายละเอียด ซึ่งอัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวจะต้องไม่เกินตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และการกำหนดค่าใช้จ่ายแบบถัวจ่ายรายบุคคล โดยส่วนใหญ่แล้ว พรรคการเมืองจะเลือกการกำหนดค่าใช้จ่ายแบบแยกรายละเอียด เนื่องจากได้วงเงินที่มากกว่า เช่น การจัดโครงการอบรม 1 วัน การกำหนดค่าใช้จ่ายแบบถัวจ่ายรายบุคคล จะได้รับการสนับสนุนอยู่ที่ 600 บาท ในทางกลับกันการกำหนดค่าใช้จ่ายแบบแยกรายละเอียด จะได้สูงสุดถึง 900 บาท เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดค่าใช้จ่ายดังกล่าวก็ยังเป็นอัตราของทางราชการ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมของพรรคการเมือง ที่ถือว่าเป็นหน่วยงานเอกชน เนื่องจากไม่ได้รับส่วนลดเหมือนกับทางราชการ อีกทั้งถ้ากำหนดค่าใช้จ่ายแบบแยกรายละเอียดนั้น จะถัวเฉลี่ยไม่ได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาขึ้น เนื่องจากบางพรรคการเมืองได้ถัวเฉลี่ยค่าใช้จ่ายไป เช่น ค่าที่พัก เบิกได้ไม่เกิน 550 บาท/คน/คืน แต่ในความ

เป็นจริง ค่าห้องพัก 800 บาท/คน/คืน พรรคการเมืองจึงได้บริหารจัดการงบประมาณโดยการถัวเฉลี่ยเงินจากรายการอื่นมา แต่ไม่ได้เกินจากงบประมาณของโครงการที่ได้รับการอนุมัติไว้ ซึ่งพรรคการเมืองกลัวว่าจะทราบว่ามี การถัวเฉลี่ยรายการค่าใช้จ่าย และถูกเรียกเงินคืน จึงไม่แจ้งกำหนดการต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และทำการส่งเอกสารการเบิกจ่ายให้ภายหลัง

4. แบบรายงานการตรวจติดตาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจติดตามสำหรับพนักงานที่เข้าสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองและรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น รวมถึงการนำไปเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผล ยังคงเป็นข้อคำถามที่ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบรรลุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ และการตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จากการจัดกิจกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น การถามถึงจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมในการจัดกิจกรรมของพรรคการเมือง เป็นต้น

4.4.2 ปัญหาในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง

การประเมินผลเป็นกระบวนการการดำเนินงานที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแยกออกจากกระบวนการตรวจติดตาม ซึ่งกระบวนการประเมินผลนี้ได้ใช้วิธีการ Out Souce โดยจัดจ้างสถาบันอุดมศึกษามาดำเนินการประเมินผลในแต่ละปี โดยคาดว่าจะเป็ผลดี เพราะการประเมินผลควรจะต้องมีหลักวิชา และผลของการประเมินจะเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากเป็นการดำเนินการของผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ แต่อย่างไรก็ตามการประเมินผลก็ยังมีปัญหา อุปสรรคอยู่เช่นกัน ดังนี้

1. ปัญหาทางธุรการในการจัดหา จัดจ้างอันเป็นกระบวนการที่จะต้องทำตามระเบียบพัสดุ ซึ่งเรื่องเหล่านี้เป็นปัญหากับหน่วยงานราชการ เพราะมีระบบระเบียบ กฎหมาย ที่ต้องดำเนินการ รวมถึงขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เวลานาน ประกอบกับการได้รับอนุมัติงบประมาณที่ล่าช้า ส่งผลให้การดำเนินโครงการการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองล่าช้าออกไปด้วยเช่นกัน และก่อให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลการจัดกิจกรรมตามโครงการของพรรคการเมือง กล่าวคือ โดยทั่วไปแล้ว กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจะเริ่มจัดเตรียมทำงบประมาณสำหรับปีถัดไปในช่วงเดือนกรกฎาคม เพื่อเตรียมนำเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกลั่นกรองพิจารณางบประมาณ และนำเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาอนุมัติงบประมาณให้ทันภายในเดือนกันยายน เพื่อที่จะสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองภายใต้งบประมาณใหม่ได้อย่างไม่สะดุดหยุดลงในเดือนตุลาคม แต่ในความเป็นจริงนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติอนุมัติงบประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่ทันเดือนกันยายน ยกตัวอย่างเช่น ในงบประมาณปี 2551

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติอนุมัติประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในวันที่ 24 เมษายน 2551, งบประมาณปี 2552 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติอนุมัติประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551, งบประมาณปี 2553 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติอนุมัติประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในวันที่ 29 ตุลาคม 2552, งบประมาณปี 2554 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติอนุมัติประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2553, งบประมาณปี 2555 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติอนุมัติประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2555 เป็นต้น และเมื่อไม่สามารถอนุมัติงบประมาณได้ทันเวลา ส่งผลให้การดำเนินการจัดหามหาวิทยาลัยที่จะทำการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่ต้องใช้เวลาอีก 3-4 เดือน ในการจัดการตามกระบวนการตามระเบียบพัสดุ ล่าช้าออกไปอีก ซึ่งกว่าจะได้ผู้รับผู้รับจ้างและสามารถลงเก็บข้อมูลได้ พรรคการเมืองก็ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไปพอสมควรแล้ว ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถเก็บข้อมูลได้จากการดำเนินกิจกรรมของพรรคได้ทันถ่วงที

2. การประเมินผลการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันเป็นการประเมินผลจากการจัดเก็บข้อมูลทางเอกสารเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำข้อมูลจากแบบรายงานการติดตามประเมินผลที่พนักงานผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากผู้รับจ้างในการประเมินผลไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมจริง ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ถึงประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ ซึ่งเป็นผลทั้งจาก การจัดจ้างล่าช้า ซึ่งพรรคการเมืองได้ดำเนินการจัดกิจกรรมไปก่อนแล้ว ความเที่ยงของแบบตรวจติดตามที่จะสามารถได้มาซึ่งข้อมูลที่มีคุณภาพ ความรู้ความเข้าใจของผู้ตรวจติดตามในการกรอกข้อมูล หากถ้าได้ข้อมูลมาผิดหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปวิเคราะห์ ก็ส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลไม่สมบูรณ์ เบี่ยงเบนไป

3. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละปีไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน ซึ่งแตกต่างกันออกไปตามกระบวนการที่ศนค. ของผู้รับจ้าง สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถบอกจุดมุ่งหมายและความต้องการในการประเมินผลแก่ผู้รับจ้างได้อย่างชัดเจน รวมถึงไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อที่จะสื่อสารกับผู้รับจ้างได้ กล่าวคือ จากการศึกษารายงานฉบับสมบูรณ์ การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551 - 2556 พบว่า ลักษณะการประเมินการใช้จ่ายเงินในแต่ละปีแตกต่างกันออกไปตามสถาบันการศึกษา เช่น เป็นการประเมินที่ศึกษาถึง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล “การใช้จ่ายเงิน” โดยคิดออกมาเป็นรายหัวว่าเหมาะสมหรือไม่

ไม่ได้ดูถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของโครงการที่จัด หรือในทางกลับกัน เป็นการประเมินที่ศึกษาถึง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของโครงการที่ได้รับการจัดสรรเงิน ซึ่งสาเหตุอาจจะเกิดจากความเข้าใจต่อ วัตถุประสงค์ในการประเมินผลว่าจริงๆ แล้วกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องการผลการ ประเมินในรูปแบบใด และการสื่อสารวัตถุประสงค์ให้ผู้ทำการประเมินให้เข้าตรงกัน

4. เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองขาดความรู้ ความเข้าใจในการเขียนโครงการ รวมถึงไม่ให้ความสำคัญกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการ และการกำหนดตัวชี้วัดที่มีนัยยะต่อ การช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอย่างแท้จริง แต่เป็นการเขียน โครงการตามแบบเพื่อให้มีเอกสารครบตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเท่านั้น เพื่อให้ได้รับการจัดสรรเงิน โดยไม่ได้คำนึงถึงว่ากิจกรรมเหล่านั้นจะมีประโยชน์อย่างแท้จริงหรือไม่ รวมถึงผู้บริหารพรรคการเมืองก็ไม่ได้ให้ความสำคัญแต่ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ระดับล่างเป็นผู้เขียน โครงการโดยลำพัง ยกตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองผู้ได้รับผิดชอบในการเขียนโครงการ เขียนโดยเอาจำนวนเงินเป็นตัวตั้ง และเขียนเสนอกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรค การเมืองกำหนด แต่ไม่ได้ดูถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในพรรค และเขียนโครงการขึ้นมาเพื่อพัฒนา แก้ไข ปัญหานั้นๆ อย่างแท้จริง และเมื่อถึงเวลาดำเนินโครงการ กลับนำงบประมาณไปจัดหาวัสดุอุปกรณ์ แทน โดยขอเปลี่ยนแปลงโครงการภายหลัง ทำให้การวิเคราะห์ของ สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งผิดเพี้ยนไป เป็นต้น

5. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์แผนงาน โครงการของพรรคการเมือง ที่เสนอขอเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองขาดความ เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์แผนงานโครงการให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรค การเมือง ถึงแม้ว่าจะมีคณะอนุกรรมการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานประจำปีของพรรคการเมืองช่วยใน การกลั่นกรองแผนงานโครงการแล้วก็ตามแผนงานโครงการต่างๆ ที่ได้รับการอนุมัติก็ยังไม่ตอบสนองต่อ ยุทธศาสตร์ของกองทุนเท่าที่ควร เห็นได้จากการที่โครงการที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ อนุมัติไปนั้น เป็นโครงการในลักษณะเดิมๆ คล้ายกันในทุกปีที่ผ่านมา และไม่ได้สร้างให้พรรคการเมืองเป็น สถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งและยั่งยืนอย่างแท้จริง

6. จากการศึกษาจากรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี 2551 – 2556 พบว่า ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมินผลในแต่ละปี จะพบปัญหา อุปสรรค และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในประเด็นที่ คล้ายคลึงกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่ได้นำข้อเสนอแนะเหล่านั้น ไปปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของตนเองเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินผลการใช้จ่ายเงินของ

พรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จึงเป็นเพียงการกระทำตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การติดตามประเมินผลยังคงมีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้าง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาในเชิงการปฏิบัติเสียมากกว่า ซึ่งเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลอย่างถ่องแท้ ทั้งจาก บุคลากรของพรรคการเมืองที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจโดยเฉพาะ เรื่องการเขียนโครงการโดยมักจะเขียนโครงการเพื่อให้เสร็จไปเพียงอย่างเดียว เพื่อให้มีส่งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองโดยไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเมื่อถึงเวลาจัดทำตามโครงการดังกล่าวก็ไม่สามารถทำได้ต้องปรับเปลี่ยนโครงการใหม่ทำให้การพัฒนาหรือการดำเนินงานของพรรคไม่มีทิศทางที่ชัดเจน พรรคการเมืองไม่เคยมีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาพรรคการเมือง และที่สำคัญขาดความต่อเนื่องเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองอยู่ตลอด รวมถึงในส่วนของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเองก็เช่นเดียวกันยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์โครงการที่พรรคเสนอมาร การประสานงานเพื่อทำความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่ของสำนักงานและเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองที่จะต้องทำความเข้าใจกันถึงความสำคัญในการติดตามประเมินผล เจ้าหน้าที่ของสำนักงานโดยเฉพาะสำนักงานประจำจังหวัดที่มีหน้าที่เข้าไปติดตามเมื่อเวลาที่พรรคการเมืองจัดทำโครงการในพื้นที่ก็มักจะมีทัศนคติว่าพรรคการเมืองอาจไม่สุจริต จึงเข้าไปในลักษณะที่เป็นการจับผิด รวมทั้งการประเมินผลจากนักวิชาการ เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลก็มักจะไม่ได้รับการเปิดเผยเท่าที่ควรทำให้การประเมินผลขาดข้อมูลที่ชัดเจนส่งผลให้ผลการประเมินเบี่ยงเบนไป ประกอบกับการจัดหาสถาบันการศึกษาเพื่อเป็นผู้รับจ้างล่าช้า เนื่องจากในกระบวนการตามระเบียบพัสดุซึ่งทำให้ไม่ทันต่อการจัดเก็บข้อมูลในขณะที่พรรคการเมืองจัดทำโครงการ ทำให้การประเมินโครงการเสร็จสิ้นหลังจากที่กองทุนฯ ได้วิเคราะห์โครงการและจัดสรรเงินให้กับพรรคการเมืองในปีนั้นไปแล้ว จึงไม่สามารถนำผลการประเมินมาเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์โครงการที่จะทำในปีนั้นๆ และส่งผลให้การดำเนินการของพรรคการเมืองตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในแต่ละปียังไม่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอที่จะบรรลุยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็ง เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืน

การกำหนดยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีการกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด โครงการที่จัดทำในแต่ละปี ได้ครอบคลุม ชัดเจนแล้วจึงทำให้การพัฒนาพรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีทิศทางที่ชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรค

การเมืองที่มีมาตรฐาน เพียงแต่ต้องมีการปรับปรุงในเชิงการปฏิบัติตามระบบที่ได้วางไว้ ต้องมีการทำความเข้าใจและปรับทัศนคติให้เกิดความเข้าใจร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง (stakeholder) ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของพรรคการเมือง คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่ทำหน้าที่อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งส่วนกลางและส่วนจังหวัด รวมถึง นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาที่เป็นผู้รับจ้างในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง เพื่อให้สามารถนำการประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง แม่นยำ มาปรับปรุงการอนุมัติแผนงานโครงการต่างๆ ของพรรคการเมือง เพื่อให้สามารถบรรลุยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาสภาพปัญหาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นการศึกษากระบวนการในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ในปัจจุบันว่ามีปัญหาอุปสรรคอย่างไรและสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นคืออะไร พร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นเพื่อนำไปพัฒนากระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากทั้งการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดในการแสวงหาข้อมูล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรก ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพรรคการเมือง โดยเห็นว่าพรรคการเมืองเป็นสถาบันหลักในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย จึงมีการกำหนดให้รัฐต้องสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541 ได้กำหนดบทบัญญัติที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีวัตถุประสงค์เป็นกองทุนหมุนเวียนสำหรับการพัฒนาพรรคการเมือง อีกทั้งกำหนดให้มีการดำเนินการในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพรรคการเมือง เช่น การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง การพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สนับสนุนทุนในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพรรคการเมือง การสนับสนุนค่าไปรษณียากร ค่าโทรศัพท์ ค่าโทรคมนาคม ค่าพิมพ์เอกสาร เผยแพร่ ค่าเช่าสำนักงานพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าสถานที่จัดประชุม เป็นต้น เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้ ต่อมาภายหลังจากการปฏิวัติในปี 2549 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ยังคงมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้คงสถานะอยู่เพื่อเป็นกองทุนในการพัฒนาพรรคการเมือง โดยกฎหมายฉบับนี้ นอกจากการให้ความสำคัญกับการจัดสรรเงินและสนับสนุนโดยรัฐนอกจากการสนับสนุนเงินจาก

กองทุนฯ สนับสนุนค่าสาธารณูปโภคต่างๆ ยังมีข้อกำหนดอื่นเพื่อสนับสนุนเพื่อเติม เช่น การกำหนดให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่เกิน 100 บาท ให้กับพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบโดยมิต้องจ่ายเงินภาษีเพิ่ม และยังกำหนดให้สำนักงบประมาณ จัดสรรเพิ่มให้อีก ร้อยละ 5 ของเงินรายได้จากที่ประชาชนบริจาคผ่านแบบแสดงรายการเสียภาษี จะเห็นได้ว่ากฎหมายให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อให้เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างแท้จริง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้จัดสรรเงินให้พรรคการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2549 เป็นเงิน 1,733,604,927 บาท และ พ.ศ. 2551 – 2557 เป็นเงิน 526,725,780 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,260,330,707 บาท (กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ระงับการให้การสนับสนุนเงินแก่พรรคการเมืองเนื่องจากการปฏิวัติ ตั้งแต่ วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง 7 ตุลาคม 2550 และ 22 พฤษภาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน) ซึ่งเงินจำนวนกว่า 2,000 ล้านบาทดังกล่าว เป็นเงินงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541 ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีกระบวนการในการติดตามและประเมินผลอยู่แต่ก็ไม่ได้มีข้อกำหนดที่ชัดเจนในกฎหมาย การติดตามประเมินผลจึงมิได้กระทำอย่างจริงจังมากนัก ส่งผลให้พรรคการเมืองหลายพรรคการเมืองอาศัยช่องว่างของกฎหมายในการแสวงหาประโยชน์จากการจัดสรรเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง อาทิเช่น การจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง การหาสมาชิกพรรคโดยเน้นที่จำนวนบุคคลไม่ได้เน้นที่คุณภาพ กล่าวคือ ไม่ได้สมาชิกพรรคที่มีอุดมการณ์เดียวกันอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเกิดปัญหาการแอบอ้างนำชื่อบุคคลอื่นไปสมัครสมาชิกพรรคการเมืองโดยที่เจ้าตัวไม่ยินยอม เพื่อนำจำนวนคนมาคำนวณเป็นเงินที่พรรคพึงจะได้รับ ปัญหาเหล่านี้ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึงกันมากในสื่อต่างๆ ต่อมาในการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 จึงได้มีการกำหนดข้อกำหนดการจัดสรรเงินให้พรรคการเมืองที่มีความรัดกุมขึ้นและยังกำหนดไว้ในมาตรา 77 ของกฎหมายฉบับดังกล่าว ว่า

“มาตรา ๗๗ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนตามมาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๖ จัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินตามมาตรา ๘๗ ของพรรคการเมืองในแต่ละปียื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 มาตรา 77 วรรค 2 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน และแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้กำหนดกระบวนการในการติดตามและประเมินผลเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว โดยมีกระบวนการ ดังนี้

หลังจากที่พรรคการเมืองได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้ว ก่อนการจัดกิจกรรมต่างๆ พรรคการเมืองจะต้องแจ้งกำหนดการต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบอย่างน้อย 15 วัน เพื่อสำนักงานฯ โดย สำนักสนับสนุนโดยรัฐจะได้จัดส่งพนักงานของส่วนกลางหรือพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดออกไปสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองว่าเป็นไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติไปหรือไม่ การติดตามและการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการดำเนินการ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดทำแผนการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และดำเนินการตรวจติดตามตามแผนที่วางไว้

2. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับแจ้งกำหนดการจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องแจ้งกำหนดการให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานครในพื้นที่ที่จะมีการจัดกิจกรรมทราบ

3. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในพื้นที่จัดกิจกรรมจะส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมสังเกตการณ์การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ในการสังเกตการณ์ เจ้าหน้าที่จะสังเกตการณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบรายงานการติดตามประเมินผล โดยเลือกใช้ตามความเหมาะสมของโครงการพร้อมรายงานการติดตามประเมินผลตามแบบรายงานการตรวจติดตามให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่เข้าร่วมสังเกตการณ์

4. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานการตรวจติดตามจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้ว จะดำเนินการรวบรวมและสรุปรายงานการเข้าร่วมสังเกตการณ์ เสนอต่อ คณะอนุกรรมการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อรับทราบข้อสังเกตในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองที่ได้รับ

การสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาการจัดสรรเงินในปีถัดไป

5. คณะอนุกรรมการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง จะทำการพิจารณาผลการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและคณะกรรมการเลือกตั้งพิจารณาต่อไป

ในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดจ้างสถาบันการศึกษาเป็นผู้ติดตามประเมินผล มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประเมินผลโครงการของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค และเสนอแนวทางการแก้ไข จากการใช้เงินของพรรคการเมือง รวมถึงศึกษาความสอดคล้องของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง โดยมีขอบเขตในการศึกษา 2 ระดับ คือ 1) การศึกษาระดับแผน 2) การศึกษาระดับโครงการ

การประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแยกกระบวนการออกจากการติดตาม ซึ่งกระบวนการประเมินผลนี้ได้ใช้วิธีการ Out Souce โดยจัดจ้างสถาบันอุดมศึกษามาดำเนินการประเมินผลในแต่ละปี เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากเป็นการดำเนินการของผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ

แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดกระบวนการในการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองไว้อย่างชัดเจนแล้วก็ตามแต่ก็ยังมีปัญหาอุปสรรคและยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในหลายประการ ดังนี้

1. ความพร้อมในการจัดกิจกรรมตามแผน พรรคการเมืองโดยส่วนใหญ่ไม่สามารถกำหนด วัน เวลา สถานที่จัดกิจกรรมได้ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่สามารถวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีได้เช่นกัน ทำให้กระบวนการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองไม่อาจกระทำได้ตามแผนที่วางไว้ ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่สามารถเข้าไปสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองได้ จึงทำได้เพียงการตรวจจากเอกสาร หลักฐานที่พรรคการเมืองรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น

2. พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เข้าไปสังเกตการณ์การจัดกิจกรรม และวางตัวในฐานะผู้ตรวจสอบในลักษณะของการจับผิด ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง อีต้อดและเกิดความขัดแย้ง จึงอาจพยายามหลีกเลี่ยงไม่แจ้งกำหนดการที่แท้จริงเพื่อหลีกเลี่ยงการ ตรวจสอบ

3. ระเบียบในการเบิกจ่ายเงิน เป็นการยึดตามระเบียบราชการ ซึ่งค่อนข้างจะไม่คล่องตัว ในการทำกิจกรรมของพรรคการเมืองที่มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบเอกชนและในบางประการนั้น ไม่อาจปฏิบัติได้จริงในปัจจุบัน

4. แบบรายงานการตรวจติดตาม ยังไม่สามารถวัดได้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองที่จะบรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการตามที่พรรค การเมืองได้ตั้งไว้และสามารถตอบสนองต่อการบรรลุยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรค การเมืองได้

5. ปัญหาทางธุรการในการจัดหา จัดจ้างผู้รับจ้างให้เป็นไปตามระเบียบพัสดุ ทำให้เกิด ความล่าช้า และก่อให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลการจัดกิจกรรมตามโครงการของพรรคการเมือง

6. การประเมินผลการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันเป็นการประเมินผลจากการจัดเก็บข้อมูลทาง เอกสารเท่านั้น เนื่องจากผู้รับจ้างในการประเมินผลไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมจริง ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ถึงประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้

7. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละปี ไม่เป็นในทิศทางเดียวกันสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่สามารถบอกจุดมุ่งหมายและความต้องการในการประเมินผลแก่ผู้รับจ้างได้อย่างชัดเจน รวมถึงไม่มี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อที่จะสื่อสารกับผู้รับจ้างได้

8. เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองไม่มีความชำนาญในการเขียนโครงการ รวมถึงไม่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างแท้จริง แต่เป็นการเขียนโครงการตาม แบบเพื่อให้มีเอกสารครบตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเท่านั้น เพื่อให้ได้รับการ จัดสรรเงิน โดยไม่คำนึงว่ากิจกรรมเหล่านั้นจะมีประโยชน์อย่างแท้จริงหรือไม่ รวมถึงผู้บริหาร พรรคการเมืองก็ไม่ได้ให้ความสนใจแต่ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ระดับล่างเป็นผู้เขียนโครงการโดยลำพัง

9. พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์แผนงานโครงการ ของพรรคการเมืองที่เสนอขอเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ขาดความเชี่ยวชาญ ในการวิเคราะห์แผนงานโครงการให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

10. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินผล การใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายเงินให้ดียิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้ศึกษาเห็นว่าจากสภาพปัญหาและอุปสรรคในการติดตามและ ประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาใน แต่ละประเด็น ดังนี้

1. เมื่อกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อนุมัติเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมือง ควรมีการจัดประชุมร่วมกับพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุน เพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการ การติดตามการใช้จ่ายเงินว่ามีความจำเป็นอย่างไร รวมถึงอาจมีการวางระเบียบกำหนดให้พรรค การเมืองต้องมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม โดยกำหนดช่วงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะจัดกิจกรรมในช่วงใด ซึ่งแต่ละช่วงต้องไม่เกิน 15 วัน และเมื่อถึงเวลา ที่จะต้องดำเนินกิจกรรมตามแผนให้พรรคการเมืองแจ้งยืนยันวัน เวลา และสถานที่ ในการจัดกิจกรรม ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบอย่างน้อยล่วงหน้า 5 วันทำการ เพื่อสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้ติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองนั้นได้ และหากพรรค การเมืองละเลยไม่ปฏิบัติตาม ควรมีการวางเป็นระเบียบที่ชัดเจนและมีสภาพบังคับด้วย

2. แก้ไข ปรับปรุงระเบียบการเบิกจ่ายเงินให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และกำหนดรอบในการทบทวนระเบียบการเบิกจ่ายให้ทันกาลอยู่เสมอ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ

3. ควรซักซ้อมทำความเข้าใจกับพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ต้องทำหน้าที่ในการตรวจติดตามให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ตรงกันว่าการตรวจ ติดตามไม่ใช่เป็นเรื่องของการจับผิด หรือตรวจสอบเพื่อจับผิด ควรมีการวางตัวและปรับทัศนคติที่ไม่ดี กับพรรคการเมือง เปลี่ยนบทบาทของพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจากการตรวจ แบบการจับผิดเป็นการเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อพรรคการเมือง

4. ควรมีการจัดประชุมซักซ้อมทำความเข้าใจกับผู้บริหารพรรคการเมืองเพื่อให้ ความสำคัญกับการเขียนแผนงานโครงการและการจัดกิจกรรมที่ได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง รวมถึงอาจต้องมีการกำหนดระเบียบว่าโครงการต่างๆ ก่อนส่งให้นายทะเบียนพรรค การเมือง เพื่อขอรับเงินสนับสนุนจะต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคก่อน รวมถึงต้องมีการอบรมให้พนักงานของพรรคการเมืองเข้าใจถึงรูปแบบการเขียนโครงการและเข้าใจถึง เจตนารมณ์ของการสนับสนุนเงินโดยรัฐ ซึ่งจะส่งผลให้พนักงานของพรรคการเมืองที่ทำหน้าที่เขียน

โครงการมีความเข้าใจในการเขียนโครงการได้อย่างถูกต้อง รวมถึงมีทัศนคติและรู้ถึงเจตนารมณ์ที่แท้จริงจะได้เขียนโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริงแต่ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีการปรับปรุงแบบฟอร์มให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อย่างแท้จริง

5. ควรให้ความสำคัญกับการจัดอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนงานโครงการ การกำหนดตัวชี้วัด รวมถึงการวิเคราะห์แผนงานโครงการที่ถูกต้องให้แก่พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ให้สามารถบริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

6. อาจต้องมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณข้ามปี หรืออาจต้องมีการตั้งงบประมาณล่วงหน้า เพื่อที่จะได้มีเวลาในการจัดหาและจัดจ้างสถาบันอุดมศึกษาและจัดเก็บข้อมูลได้ทันตามกำหนดเวลา แต่ทั้งนี้ต้องศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วยว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

7. ควรต้องมีการระบุวัตถุประสงค์หรือข้อกำหนดในสัญญาจ้างสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดความชัดเจนว่า การประเมินผลต้องประเมินผลให้ครบทุกด้าน แม้ว่าปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้ระบุไว้ในสัญญาค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่อย่างไรก็ตามผู้ศึกษายังมีความเห็นว่าควรจะต้องมีการประเมินผลในแต่ละโครงการที่พรรคการเมืองได้ดำเนินการ โดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละโครงการด้วยว่าเป็นไปตามตัวชี้วัดหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามตัวชี้วัด มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร ซึ่งเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเพื่อเขียนโครงการของพรรคการเมืองและวิเคราะห์โครงการในปีต่อไปด้วย

8. ต้องมีการจัดทำมาตรฐาน ข้อกำหนดในสัญญาจ้าง (TOR) และข้อกำหนดในการรายงานโครงการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ให้ชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการอบรมให้ความรู้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผล เพื่อที่จะสามารถควบคุมมาตรฐานในการติดตามประเมินผลได้

9. ปรับปรุงแบบรายงานการติดตามประเมินผลร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในการติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้แบบรายงานดังกล่าวสามารถวัดได้ทั้งในแง่ของประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงอบรมพนักงานเกี่ยวกับการเขียนรายงานการติดตามประเมินผล เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ผลใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองได้แม่นยำที่สุด

10. กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองควรนำข้อเสนอแนะของผู้ประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่ได้ให้ไว้ในแต่ละปี ตลอดเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา มาปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการพัฒนา ปรับปรุง การบริหารงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ให้เป็นองค์กรที่มีศักยภาพ และมีความน่าเชื่อถือ และเกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การกำหนดยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีการกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด โครงการที่จัดทำในแต่ละปี ได้ครอบคลุม ชัดเจนแล้ว จึงทำให้การพัฒนาพรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีทิศทางที่ชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่มีมาตรฐาน เพียงแต่ต้องมีการปรับปรุงในเชิงการปฏิบัติตามระบบที่ได้วางไว้ ต้องมีการทำความเข้าใจและปรับทัศนคติให้เกิดความเข้าใจร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง (stakeholder) ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของพรรคการเมือง คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่ทำหน้าที่อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งส่วนกลางและส่วนจังหวัด รวมถึง นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาที่เป็นผู้รับจ้างในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง เพื่อให้สามารถนำการประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง แม่นยำ มาปรับปรุงการอนุมัติแผนงานโครงการต่างๆ ของพรรคการเมือง เพื่อให้สามารถบรรลุยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้

ในการศึกษาปัญหา อุปสรรค ของกระบวนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น ผู้ศึกษาคาดหวังเพียงว่าข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น จะมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นองค์กรที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็ง และเป็นสถาบันหลักในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเพื่อเป็นหลักในการพัฒนาประเทศสืบต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเฉพาะมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองตามมาตรา 76, 81 และแผนงาน โครงการของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองด้วย

2. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสะท้อนปัญหาจากมุมมองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงแห่งเดียว ดังนั้น ในอนาคตควรศึกษาเพิ่มเติมในแง่มุมมองของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พรรคการเมืองและสถาบันการศึกษา ผู้ซึ่งประเมินผลการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองด้วย

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. รายงานกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2551, มปท.

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2552 - 2554, มปท.

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2555. บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด: 2558.

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. รายงานผลการปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2556 – 2557. บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด: 2558.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. โครงการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2555, มปท.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2556, มปท.

ฝ่ายติดตามประเมินผล สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. รายงานการตรวจติดตามและนิเทศงานตามแผนงานและโครงการของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2557, มปท.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. โครงการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2552 (ฉบับสมบูรณ์), มปท.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. โครงการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2553, มปท.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. โครงการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2554 รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report), มปท.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. รายงานฉบับสุดท้าย (Final Report) โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระยะ 4 ปี (ปี 2553 -2556), มปท.

ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการติดตามประเมินผลการใช้เงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี 2551, มปท.

สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. การติดตามประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2557.

วิทยานิพนธ์

ธนิศร์ ศรีประเทศ. “บทบาทของรัฐในการส่งเสริมพัฒนาพรรคการเมือง : ศึกษากรณีการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541”. ปริญญาโท, บริหารรัฐกิจ สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง. “วัตถุประสงค์.” <http://goo.gl/1iD2yj> (สืบค้นเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2559).

ราชกิจจานุเบกษา. “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550.” ราชกิจจานุเบกษา <http://goo.gl/bZTrxu> (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559).

ราชกิจจานุเบกษา. “ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒),” ราชกิจจานุเบกษา <https://goo.gl/ZyvNb3> (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559).

ราชกิจจานุเบกษา. “ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. 2554.” ราชกิจจานุเบกษา <https://goo.gl/xaEYIE> (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1. กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีหลักเกณฑ์อย่างไรในการจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมือง
2. กระบวนการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบันมีขั้นตอนอย่างไร
3. กระบวนการประเมินผลใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปัจจุบันมีขั้นตอนอย่างไร
4. กระบวนการติดตามการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร และยกตัวอย่างเหตุการณ์ประกอบ
5. กระบวนการประเมินผลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร และยกตัวอย่างเหตุการณ์ประกอบ
6. ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการติดตามและประเมินผลหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ข
ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔

หน้า ๑

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๗๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓๖ (๑) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ (๒) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๕๘ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๑๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการประชุม ครั้งที่ ๑๐๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“ประธานกรรมการกองทุน” หมายความว่า ประธานกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามประกาศนี้ กรณีจำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติ ตามประกาศนี้หรือเห็นสมควรให้มีการปฏิบัตินอกเหนือจากประกาศนี้ให้ขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนเป็นกรณี ๆ ไป

หมวด ๑
การจัดตั้งและลักษณะกิจการกองทุน

ข้อ ๖ ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการดำเนินการตามข้อ ๘ และข้อ ๙

ข้อ ๗ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย

(๒) เงินที่ได้รับมาจากกรมสรรพากรตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) เงินสนับสนุนสมทบจากรัฐตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

(๕) เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษทางปกครองหรือทางอาญาต่อผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๙) เงินดอกผลของกองทุน

(๑๐) เงินรายรับอื่น

การส่งเงินค่าปรับตาม (๕) หรือเงินหรือทรัพย์สินตาม (๖) เข้ากองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

กรณีเงินหรือทรัพย์สินตาม (๗) หากปรากฏว่ามีเงินหรือทรัพย์สินของพรรคการเมืองที่สิ้นสภาพหรือเลิก หรือยุบไปนั้นคงเหลืออยู่และข้อบังคับพรรคการเมืองมิได้ระบุให้โอนให้แก่องค์การสาธารณกุศลใด เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้วให้ดำเนินการโอนเงินหรือทรัพย์สินนั้นเข้ากองทุนต่อไป

ข้อ ๘ เงินหรือทรัพย์สินของกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนนำไปจัดหาดอกผลได้โดยการฝากออมทรัพย์หรือฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์ หรือซื้อพันธบัตรของรัฐบาล หรือดำเนินการอื่นใดที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ ๙ การใช้จ่ายเงินกองทุนตามแผนการดำเนินงานของกองทุน ให้ใช้จ่ายได้ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในทางการเมือง

(๒) การดำเนินการพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) เป็นทุนในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมือง

(๔) สนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง

(๕) การสนับสนุนค่าไปรษณียากร ค่าโทรศัพท์ ค่าโทรคมนาคม ค่าพิมพ์เอกสารเผยแพร่ ค่าเช่าสำนักงานพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าสถานที่จัดประชุมใหญ่ พรรคการเมืองหรือประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองหรือเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง และการอื่น แก่พรรคการเมืองเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร

(๖) การบริหารกองทุน

(๗) การอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๑๐ การใช้จ่ายเงินกองทุนตามข้อ ๙ การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง” ประกอบด้วย

(๑) นายทะเบียนพรรคการเมือง เป็น ประธานกรรมการกองทุน

(๒) กรรมการการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหนึ่งคน เป็น กรรมการกองทุน

(๓) ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน เป็น กรรมการกองทุน

(๔) ผู้แทนสำนักงบประมาณหนึ่งคน เป็น กรรมการกองทุน

(๕) ผู้แทนของพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพรรคตน ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ซึ่งเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน เป็น กรรมการกองทุน

(๖) ผู้แทนของพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพรรคตน มิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ซึ่งเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน เป็น กรรมการกองทุน

หน้า ๔

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๗๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

- (๗) ผู้แทนของพรรคการเมืองที่มีได้มีสมาชิก เป็น กรรมการกองทุน
ในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ซึ่งเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน
- (๘) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสองคน เป็น กรรมการกองทุน
- (๙) เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็น กรรมการกองทุนและเลขานุการ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการกองทุนครบองค์ประกอบคณะกรรมการกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนเท่าที่มีอยู่

คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการกองทุนก็ได้

เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนของพรรคการเมืองที่เป็นกรรมการกองทุนตาม (๕) (๖) และ (๗) ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการหารือกับพรรคการเมืองตาม (๕) (๖) และ (๗) เมื่อได้ผู้แทนดังกล่าวแล้วให้เสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งต่อไป โดยผู้แทนของพรรคการเมืองจะต้องเป็นผู้แทนตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในการดำเนินการตามวรรคสี่ ประธานกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้กรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้

การได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการกองทุนตาม (๘) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลโดยคำนึงถึงบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือด้านการเมืองการปกครอง หรือด้านการเงิน การบัญชี และไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ไม่มีส่วนได้เสียทางการเมือง มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และไม่มีพฤติกรรมเป็นที่เสื่อมเสียศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) จัดสรรเงินกองทุนตามข้อ ๙
- (๒) จัดทำแผนการดำเนินงานของกองทุนและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๓) ควบคุม ดูแล การใช้จ่ายเงินกองทุน
- (๔) นำเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนไปหาดอกผลตามข้อ ๘
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุน

(๖) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของกองทุน รวมถึงการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

(๗) รายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

(๘) แต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๗๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

(๙) ออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้

(๑๐) ดำเนินงานอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

การแต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือคณะอนุกรรมการตาม (๘) ให้ได้รับค่าเบี้ยประชุมตามอัตราที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ ๑๓ กรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งและสิ้นสุดเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป

ให้กรรมการกองทุนซึ่งพ้นตำแหน่งตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองขึ้นใหม่ตามวิธีการในข้อ ๑๑ วรรคสี่ ซึ่งจะต้องดำเนินการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก

ข้อ ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๑๓ ให้กรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่มีคำสั่งปลดจากล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) พรรคการเมืองที่สังกัดสิ้นสภาพ เลิกหรือยุบพรรคการเมือง

(๗) เป็นผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๘) พรรคการเมืองตามข้อ ๑๑ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี หรือร่วมกันโดยมีองค์ประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนพรรคการเมืองดังกล่าว แล้วมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๙) พ้นจากการเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองตามข้อ ๑๑ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี

(๑๐) พรรคการเมืองที่มีผู้แทนเป็นกรรมการกองทุนตามข้อ ๑๑ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) เปลี่ยนสถานะพรรคการเมือง เป็นพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกในสังกัดดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หรือเป็นพรรคการเมืองซึ่งไม่มีสมาชิกในสังกัดดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หรือเป็นพรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองว่างลงเพราะเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการกองทุนขึ้นแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบตามวิธีการในข้อ ๑๑ วรรคสี่

ข้อ ๑๕ กรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง

ให้กรรมการกองทุนซึ่งพ้นตำแหน่งตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ซึ่งจะต้องดำเนินการภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๑๕ ให้กรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่มีคำสั่งปลดจากล้มละลาย
- (๔) เป็นบุคคลต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) เป็นผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (๗) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๑ วรรคหก

ในกรณีที่กรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงเพราะเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการกองทุนขึ้นแทนภายในหกสิบวันนับจากวันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามวิธีการในข้อ ๑๑ วรรคหก โดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่

ข้อ ๑๗ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนขึ้นตามข้อ ๑๑ แล้ว หากภายหลังมีจำนวนกรรมการกองทุนไม่ครบตามข้อ ๑๑ ให้กรรมการกองทุนเท่าที่มีอยู่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกองทุนต่อไปได้

ข้อ ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการกองทุนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการกองทุนให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการกองทุนคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้ประธานกรรมการกองทุนเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุม อาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการกองทุนคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมแทน หรือหากไม่ได้มอบหมายผู้ใดหรือกรรมการกองทุนผู้ที่ได้รับมอบหมายไม่มาประชุม ให้กรรมการกองทุนที่มาประชุมเลือกกรรมการกองทุนคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกองทุนหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งทำหน้าที่นายทะเบียนเป็นประธานในที่ประชุม และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๗๑ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

หน้า ๗

ข้อ ๑๙ การประชุมของคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง ให้กรรมการกองทุนได้รับค่าเบี้ยประชุมตามอัตราที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาค
โดยแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี

ข้อ ๒๐ เมื่อกรมสรรพากรได้จัดทำรายชื่อพร้อมจำนวนเงินของพรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาคโดยแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่งให้นายทะเบียนและโอนเงินดังกล่าวให้กองทุน

ให้กองทุนโอนเงินดังกล่าวให้พรรคการเมืองตามรายชื่อพรรคการเมืองและจำนวนเงินที่กรมสรรพากรส่งให้นายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๑ ให้พรรคการเมืองตามข้อ ๒๐ เปิดบัญชีเงินฝากและดำเนินการตามข้อ ๔๕

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับการแจ้งการเปิดบัญชีและผู้มีอำนาจในการเบิกจ่ายเงินของพรรคการเมือง ให้ดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว

ข้อ ๒๒ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาคภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีตามข้อ ๒๐ ใช้จ่ายเงินดังกล่าวให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๒๓ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาคภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีจัดทำบัญชีของพรรคการเมือง บัญชีของสาขาพรรคการเมือง และจัดทำงบการเงินของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

หมวด ๔

หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ

ส่วนที่ ๑

การดำเนินงานของกองทุน

ข้อ ๒๔ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ของกองทุน แผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ซึ่งจะต้องประกอบด้วยภารกิจหลัก วัตถุประสงค์หลัก เป้าหมายของผลการดำเนินงาน และตัวชี้วัดผลสำเร็จการดำเนินงาน เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกองทุน และใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อ ๒๕ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปีของกองทุนที่กำหนดไว้ตามข้อ ๒๔ และกำหนดวงเงินของกองทุนที่จะใช้จ่ายในปีถัดไป ภายในเดือนตุลาคมของแต่ละปี เสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการกองทุนอาจขยายเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้

วงเงินสำหรับการใช้จ่ายตามข้อ ๙ (๑) ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแต่ไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบของวงเงินตามวรรคหนึ่ง และวงเงินที่เหลือจากการจัดสรรให้คณะกรรมการกองทุนจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๙ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ในกรณีมีความจำเป็นไม่สามารถกำหนดวงเงินตามวรรคสามได้ ให้นำเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๒

การจัดสรรเงินเป็นรายปีให้แก่พรรคการเมือง

ข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิตามข้อ ๒๗ ภายในวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดไว้ในข้อ ๒๕ วรรคสามหรือวรรคสี่แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๗ พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุน ต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีลักษณะ ดังนี้

(๑) เป็นพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) เป็นพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด โดยได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้รับในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อรวมกัน หรือได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนได้รับในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งรวมกันทั้งประเทศ

(๓) เป็นพรรคการเมืองที่ยื่นแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ ๒๘ ให้จัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิตามข้อ ๒๗ เป็นรายปี ภายในวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดตามข้อ ๒๖ ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) จัดสรรตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร

(๒) จัดสรรตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร

หน้า ๙

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๗๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

(๓) จัดสรรตามจำนวนสาขาพรรคการเมือง ซึ่งมีลักษณะตามข้อ ๒๙ ร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร

(๔) จัดสรรตามจำนวนสมาชิกซึ่งชำระค่าบำรุงรายปี ร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง จะจัดสรรให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของวงเงินทั้งหมดที่จัดสรรในปีนั้นมิได้

วงเงินที่เหลือจากการจัดสรรตามวรรคสองให้นำไปคำนวณการจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิตามหลักเกณฑ์ในวรรคหนึ่งใหม่

ข้อ ๒๙ การจัดสรรเงินตามจำนวนสาขาพรรคการเมืองตามข้อ ๒๘ (๓) สาขาพรรคการเมืองต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) มีจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสองร้อยคน และมีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของสาขาพรรคการเมือง

(๒) มีสถานที่ตั้งแยกจากการประกอบกิจการอื่นหรือที่อยู่อาศัยเป็นสัดส่วน และมีผู้ปฏิบัติงานของสาขาพรรคการเมือง

(๓) มีการดำเนินการตามข้อบังคับพรรคการเมืองในรอบปีก่อนที่จะจัดสรรซึ่งอย่างน้อยต้องมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง หรือการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเสนอชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง

(๔) มีการให้ความรู้แก่สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป หรือการหาสมาชิกพรรคการเมืองเพิ่มเติม หรือดำเนินกิจการทางการเมืองอื่น

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตรวจสอบสาขาพรรคการเมืองของแต่ละพรรคการเมืองที่นายทะเบียนรับรองการจัดตั้งตามวรรคหนึ่ง โดยสาขาพรรคการเมืองต้องดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องจนถึงวันที่ยื่นแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี เพื่อใช้ในการคำนวณการจัดสรรเงิน

ข้อ ๓๐ การจัดสรรเงินตามจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งชำระค่าบำรุงรายปี ตามข้อ ๒๘ (๔) ให้จัดสรรเงินสมทบแก่พรรคการเมืองตามจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งชำระค่าบำรุงรายปีในรอบปีที่ผ่านมาตามจำนวนเงินค่าบำรุงรายปีของแต่ละพรรคการเมือง หากมีเงินเหลือจากการจัดสรรให้นำไปสมทบทุนหมุนเวียนของกองทุน

กรณีในปีใดการจัดสรรเงินตามจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งชำระค่าบำรุงรายปีของแต่ละพรรคการเมืองรวมกันเกินกว่าวงเงินตามข้อ ๒๘ (๔) ให้ลดการจัดสรรเป็นสัดส่วนเท่ากันทุกพรรคการเมือง

ข้อ ๓๑ ให้คณะกรรมการกองทุนทำหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดสรรเงินสนับสนุนแต่ละพรรคการเมืองตามข้อ ๒๘ ในแต่ละปีตามแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ให้แก่พรรคการเมืองที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวงเงินในข้อ ๒๘ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) การจัดสรรตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ให้คำนวณจากวงเงินที่จัดสรรให้พรรคการเมืองตามข้อ ๒๘ (๑) คุณด้วยจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ทหารด้วยจำนวนคะแนนเสียงทั้งหมดจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสิทธิ ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนวงเงินสูงสุดที่อาจจัดสรรให้ตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง

(๒) การจัดสรรตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมือง ให้คำนวณจากวงเงินที่จัดสรรให้พรรคการเมืองตามข้อ ๒๘ (๒) คุณด้วยจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมือง ทหารด้วยจำนวนคะแนนเสียงทั้งหมดจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่มีสิทธิ ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนวงเงินสูงสุดที่อาจจัดสรรให้ตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมือง

(๓) การจัดสรรตามจำนวนสาขาพรรคการเมืองของแต่ละพรรคการเมืองที่มีลักษณะตามข้อ ๒๙ ให้คำนวณจากวงเงินที่จัดสรรให้พรรคการเมืองตามข้อ ๒๘ (๓) คุณด้วยจำนวนสาขาพรรคการเมืองของแต่ละพรรคการเมือง ทหารด้วยจำนวนสาขาพรรคการเมืองทั้งหมดของทุกพรรคการเมืองที่มีสิทธิ ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนวงเงินสูงสุดที่อาจจัดสรรให้ตามจำนวนสาขาพรรคการเมืองของแต่ละพรรคการเมือง

(๔) การจัดสรรตามจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งชำระค่าบำรุงรายปีของแต่ละพรรคการเมือง ให้คำนวณจากวงเงินที่จัดสรรให้พรรคการเมืองตามข้อ ๒๘ (๔) โดยจัดสรรเงินสมทบให้พรรคการเมืองเท่ากับผลรวมของจำนวนเงินที่สมาชิกพรรคการเมืองของแต่ละพรรคการเมืองได้ชำระค่าบำรุงรายปีในแต่ละปีที่ผ่านมา ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนวงเงินสูงสุดที่อาจจัดสรรให้ตามจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่ชำระค่าบำรุงรายปีของแต่ละพรรคการเมือง

ข้อ ๓๒ ให้พรรคการเมืองที่มีสิทธิขอรับการจัดสรรเงินยื่นคำขอรับการจัดสรรเงินต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียดประกอบคำขอรับการจัดสรรเงิน ดังนี้

(๑) แผนยุทธศาสตร์ของพรรคการเมืองระยะสี่ปี เพื่อแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายการพัฒนาพรรคการเมือง

(๒) แผนการดำเนินงานประจำปี

(๓) แผนการใช้จ่ายเงินประจำปี

(๔) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของพรรคการเมืองระยะสี่ปี แผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมือง เพื่อขอรับการจัดสรรเงินจากกองทุนในรอบปีถัดไป พรรคการเมืองต้องนำเสนอที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองให้ความเห็นชอบก่อนยื่นต่อคณะกรรมการเลือกตั้งภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการกองทุนอาจกำหนดเวลาให้แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในวรรคสองได้

ข้อ ๓๓ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะสี่ปี แผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ให้พรรคการเมืองจัดทำตัวชี้วัด และผลสำเร็จการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงานของกองทุนภายในวงเงินที่ได้รับการจัดสรร

ข้อ ๓๔ ให้พรรคการเมืองใช้จ่ายเงินที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุน ตามแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ดังนี้

- (๑) ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง
- (๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง
- (๓) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๔) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง

(๕) ค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง

(๖) ค่าใช้จ่ายอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดมาตรฐานค่าใช้จ่ายเพื่อให้พรรคการเมืองดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๕ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินโดยคำนึงถึงแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมืองตามข้อ ๓๔ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนการเบิกจ่ายเงิน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนแจ้งให้พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงินทราบเพื่อดำเนินการเบิกจ่าย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๕

ข้อ ๓๖ ให้ลดหรือเลิกการจัดสรรเงินสนับสนุนตามข้อ ๒๘ แก่พรรคการเมืองตามสัดส่วนและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใดไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งติดต่อกัน ให้ลดเงินสนับสนุนพรรคการเมืองที่คำนวณได้ตามข้อ ๒๘ ลงกึ่งหนึ่ง

(๒) ในกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใดไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสามครั้งติดต่อกัน ให้ลดเงินสนับสนุนพรรคการเมืองที่คำนวณได้ตามข้อ ๒๘ ลงสามในสี่

(๓) ในกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใดไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสี่ครั้งติดต่อกัน ให้เลิกให้เงินสนับสนุนตามข้อ ๒๘ แก่พรรคการเมืองนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งข้อนี้ คำว่า “ไม่ได้รับเลือกตั้ง” ให้หมายความรวมถึงการที่พรรคการเมืองไม่ได้ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีสมาชิกได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้ง
แทนตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ว่าง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามข้อนี้

เงินสนับสนุนที่ลดหรือเลิกในวรรคหนึ่งให้นำไปสมทบเงินทุนหมุนเวียนของกองทุน

ข้อ ๓๗ ให้พรรคการเมืองดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน
ประจำปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ได้รับการจัดสรร หากมีการ
เปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี พรรคการเมืองจะต้องแจ้งให้
คณะกรรมการกองทุนเห็นชอบก่อนดำเนินการ

ข้อ ๓๘ ให้พรรคการเมืองใช้จ่ายเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนให้เป็นไปตามแผนการ
ดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ได้รับอนุมัติ และต้องมีหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน
ทุกรายการ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ส่วนที่ ๓

การจัดสรรเงินสนับสนุนสมทบแก่พรรคการเมือง

ข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดสรรเงินที่รัฐสมทบแก่พรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาค
โดยการแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีให้แก่พรรคการเมืองใด
พรรคการเมืองหนึ่งปีละหนึ่งร้อยบาทตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวนร้อยละห้าของจำนวนเงินบริจาคทั้งหมดที่ได้รับจากการแสดง
เจตนารวมกัน โดยจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาคตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่รัฐจัดสรรเงินสมทบการบริจาคโดยการแสดงเจตนาไม่เกินกึ่งหนึ่งของวงเงินที่
คณะกรรมการกองทุนจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองในปีนั้นตามข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดสรรเงิน
ให้แก่พรรคการเมืองที่ได้รับการบริจาคโดยการแสดงเจตนา โดยสมทบเงินให้แก่พรรคการเมืองนั้น
เป็นจำนวนห้าบาทต่อการบริจาคโดยแสดงเจตนาทุกหนึ่งร้อยบาท

(๒) กรณีที่รัฐจัดสรรเงินสมทบการบริจาคโดยการแสดงเจตนาเกินกว่ากึ่งหนึ่งของวงเงินที่
คณะกรรมการกองทุนจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองในปีนั้นตามข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการกองทุนลดการ
จัดสรรเงินเป็นสัดส่วนกันให้แก่พรรคการเมือง ต่อเงินบริจาคที่ได้รับโดยการแสดงเจตนาทุกหนึ่งร้อยบาท

ข้อ ๔๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งวงเงินจัดสรรที่รัฐจัดสรรเงินสนับสนุน
สมทบตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
ให้แก่พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรทราบ

ให้พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรตามวรรคหนึ่งจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี
และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี เพื่อขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนสมทบจากกองทุนในรอบปียื่นต่อ
คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรร และมาตรฐานค่าใช้จ่าย ภายในระยะเวลาที่
คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ของพรรคการเมือง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนการเบิกจ่ายเงิน

ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนดำเนินงานตามกำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘

ในกรณีที่พรรคการเมืองไม่ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นไม่ประสงค์จะขอรับเงินสนับสนุนและให้เงินดังกล่าวตกเป็นของกองทุนตามข้อ ๗ (๘)

ส่วนที่ ๔ การจัดสรรเงินสนับสนุนอื่นแก่พรรคการเมือง

ข้อ ๔๑ คณะกรรมการกองทุนอาจกำหนดให้พรรคการเมืองได้รับการสนับสนุน ในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) ค่าไปรษณียากร
- (๒) ค่าโทรศัพท์ หรือค่าโทรคมนาคมอื่น
- (๓) การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ของพรรคการเมือง
- (๔) ค่าเช่าสำนักงานพรรคการเมือง หรือสาขาพรรคการเมือง
- (๕) ค่าสาธารณูปโภค
- (๖) ค่าเช่าสถานที่จัดประชุมใหญ่พรรคการเมือง หรือจัดประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง หรือเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง
- (๗) การอื่นเพื่อให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร

ข้อ ๔๒ การสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองตามข้อ ๔๑ ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และจำนวนค่าใช้จ่าย ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เป็นจริงของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองประกอบด้วย

ข้อ ๔๓ พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับเงินสนับสนุนในส่วนนี้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) เป็นพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งล่าสุด หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

(๓) เป็นพรรคการเมืองที่ไม่ได้รับการจัดสรรเงินเป็นรายปีตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนที่ ๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๔) เป็นพรรคการเมืองที่ยื่นคำขอรับการสนับสนุนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

หมวด ๕

หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

ข้อ ๔๔ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติเห็นชอบการอนุมัติการจัดสรรเงินประจำปีให้แก่พรรคการเมืองตามหมวด ๔ แล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดทำแบบอนุมัติการจัดสรรเงินจำนวนสามชุด เสนอเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการกองทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาลงนาม

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งพรรคการเมืองหนึ่งชุด และเก็บไว้ที่ฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสองชุด

แบบอนุมัติการจัดสรรเงินให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ ๔๕ ให้พรรคการเมือง เปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารกรุงไทย ประเภทออมทรัพย์ ชื่อบัญชี "พรรค.....(ชื่อพรรคการเมือง).....(กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง)" และแจ้งเลขที่บัญชีพร้อมผู้มีอำนาจในการเบิกจ่ายเงิน จำนวนสามคน ซึ่งมีเงื่อนไขในการเบิกจ่ายเงินจำนวนสองในสามคน ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

ข้อ ๔๖ ให้พรรคการเมืองจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีเป็นรายงวด งวดละสามเดือน ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ ๔๗ ให้พรรคการเมืองยื่นคำขอเบิกจ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีตามข้อ ๔๖ พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกเงิน ดังนี้

(๑) แผนการใช้จ่ายเงินประจำปีของพรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงินกองทุนรายงวด

(๒) สำเนาแบบอนุมัติการจัดสรรเงิน

(๓) รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนประจำงวดที่ผ่านมาตามข้อ ๕๓

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอเบิกจ่ายเงินจากพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารตามข้อ ๔๕ โดยเร็ว

ข้อ ๔๘ เมื่อพรรคการเมืองได้รับเงินจากกองทุนเรียบร้อยแล้ว ให้พรรคการเมืองออกใบเสร็จรับเงินของพรรคการเมืองนั้น ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองได้รับหนังสือแจ้งการโอนเงิน

ข้อ ๔๙ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมอบหมาย เป็นผู้อนุมัติให้ดำเนินการและจ่ายเงินที่ได้เบิกจ่ายจากกองทุน

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๗๑ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

หน้า ๑๕

ข้อ ๕๐ พรรคการเมืองที่ได้เบิกจ่ายจากกองทุน ต้องจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และต้องมีหลักฐานการจ่ายเงินทุกรายการที่ได้รับอนุมัติ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ ๕๑ ให้พรรคการเมืองจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์เพื่อควบคุมทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๕๒ ให้พรรคการเมืองจัดทำรายงานเงินคงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ได้รับการจัดสรรให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และแจ้งให้นายทะเบียนทราบพร้อมนำส่งเงินเหลือจ่ายดังกล่าวพร้อมดอกผลคืนกองทุนภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

หมวด ๖

การรายงานการใช้จ่ายเงิน

ข้อ ๕๓ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนตามหมวด ๔ จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนประจำงวดที่ผ่านไปตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด เพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินในงวดต่อไป

ข้อ ๕๔ ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ส่วนที่ ๒ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด พร้อมสำเนาหลักฐานการจ่ายเงินที่หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่หัวหน้าพรรคการเมืองมอบหมายเป็นหนังสือและเหรียญฎีกพรรคการเมืองลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น

เมื่อครบระยะเวลาการรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงานให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้น

หมวด ๗

การตรวจสอบ และการติดตามประเมินผล

ข้อ ๕๕ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ การดำเนินกิจการของพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามข้อ ๓๕

ข้อ ๕๖ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๕๕ จัดทำแผนการตรวจสอบการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามข้อ ๓๕ รวมทั้งตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองตามข้อ ๕๔ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๕๗ ให้พรรคการเมืองแจ้งกำหนดการประชุม อบรม สัมมนา ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ก่อนการดำเนินงานอย่างน้อยสิบห้าวัน

กรณีการจัดพิมพ์เอกสารสิ่งพิมพ์ ที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุน ให้พรรคการเมืองแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบก่อนดำเนินการแจกจ่าย

ข้อ ๕๘ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยอย่างน้อยจะต้องทำการติดตามประเมินผลดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านประสิทธิผลการดำเนินงาน
- (๒) ด้านประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- (๓) ด้านการสนองประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อ ๕๙ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และของพรรคการเมืองในรอบปีที่ผ่านมา เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนสิงหาคมของปีถัดไป

ข้อ ๖๐ คณะกรรมการกองทุนอาจจัดให้มีระบบแรงจูงใจ ให้แก่พรรคการเมืองที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานในระดับดีเด่น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้พรรคการเมืองใช้จ่ายเงินเป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

หมวด ๘

การเรียกคืนเงินสนับสนุน

ข้อ ๖๑ พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนตามหมวด ๔ อาจถูกเรียกคืนเงินสนับสนุนพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังนี้

- (๑) ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๒) ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๓) ใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔) เมื่อปรากฏว่าพรรคการเมืองมีเหตุให้นายทะเบียนพิจารณาประกาศให้สิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองหรือมีคำสั่งเลิกพรรคการเมือง

(๕) เมื่อปรากฏว่าพรรคการเมืองมีเหตุให้นายทะเบียนหรืออัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๖) ไม่คืนเงินเหลือจ่ายตามข้อ ๕๒

ข้อ ๖๒ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดที่มีเหตุตามข้อ ๖๑ (๑) ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนในปีที่มีเหตุตามข้อ ๖๑ (๑) ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีลงบัญชีไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เรียกคืนเงินสนับสนุนตามจำนวนเงินที่ลงบัญชีของพรรคการเมืองหรือบัญชีของสาขาพรรคการเมืองไม่ถูกต้อง พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายให้แก่กองทุน

(๒) กรณีพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เรียกคืนเงินสนับสนุนตามจำนวนเงินที่ได้เบิกจ่ายจากกองทุนในปีที่มีเหตุดังกล่าวทั้งหมด พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายให้แก่กองทุน

(๓) กรณีพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายให้แก่กองทุน เว้นแต่ในกรณีที่พรรคการเมืองได้ดำเนินการแล้ว มีเหตุบกพร่องผิดพลาดที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือมีเหตุสมควรอื่นใด นายทะเบียนอาจพิจารณาการเรียกคืนเงินสนับสนุนพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายดังกล่าวตามที่เห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาโทษทางปกครองให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ให้นายทะเบียนแจ้งพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง ส่งคืนเงินสนับสนุนให้แก่กองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๖๓ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนไม่ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนที่ได้ใช้จ่ายไม่ถูกต้องซึ่งได้เบิกจ่ายจากกองทุนในปีที่มีเหตุพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายคืนให้แก่กองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๖๔ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนไม่ใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนที่ใช้จ่ายไม่ถูกต้องซึ่งได้เบิกจ่ายจากกองทุนในปีที่มีเหตุพร้อมดอกเบ็ญตามกฎหมายคืนให้แก่กองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๖๕ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองมีเหตุตามข้อ ๖๑ (๔) และ (๕) ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้พรรคการเมืองนั้นระงับการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินตามแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี และให้พรรคการเมืองนั้นส่งคืนเงินสนับสนุนที่เหลือจากการใช้จ่ายต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินตามแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนหรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พรรคการเมืองที่มีเหตุตามข้อ ๖๑ (๔) และ (๕) ไม่สิ้นสภาพหรือไม่เลิกหรือไม่ยุบพรรคการเมืองใดแล้วแต่กรณี ให้พรรคการเมืองนั้นสามารถเบิกจ่ายเงินที่ได้ส่งคืนตามวรรคหนึ่งและเงินคงเหลือที่ยังมิได้เบิกจ่ายในปีนั้น ทั้งนี้ พรรคการเมืองดังกล่าวต้องดำเนินการตามแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่เคยได้รับการอนุมัติและต้องอยู่ภายในปีที่ได้รับการอนุมัติด้วย

ข้อ ๖๖ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดไม่คืนเงินเหลือจ่ายตามข้อ ๖๑ (๖) ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินเหลือจ่ายพร้อมดอกเบ็ญตามกฎหมายให้แก่กองทุนตามที่พรรคการเมืองรายงานไว้ตามข้อ ๕๒ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๖๗ กรณีที่พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการตามที่นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนตามหมวด ๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินคดีแพ่ง

ข้อ ๖๘ พรรคการเมืองใดไม่คืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนตามหมวด ๘ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นร่วมรับผิดชอบชดใช้เงินคืนแก่กองทุนอย่างลูกหนี้ร่วม

ข้อ ๖๙ พรรคการเมืองใดไม่คืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนตามหมวด ๘ ให้เป็นเหตุให้ถูกชะลอการเบิกจ่ายเงินตามหมวด ๙

หมวด ๙

หลักเกณฑ์ และวิธีการชะลอการเบิกจ่ายเงินให้แก่พรรคการเมือง

ข้อ ๗๐ เงินที่จัดสรรให้แก่พรรคการเมืองมีเหตุให้ถูกชะลอการเบิกจ่ายเงินด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าพรรคการเมืองที่ถูกเรียกคืนเงิน ตามข้อ ๖๑ (๑) (๒) (๓) หรือ (๖) ไม่คืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๒) เมื่อปรากฏว่าพรรคการเมืองอยู่ในระหว่างการพิจารณาสั่งสิ้นสภาพหรือเลิกหรือยุบพรรคการเมืองของนายทะเบียนหรือศาลรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี

(๓) เมื่อมีเหตุอื่นใดอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน

ข้อ ๗๑ การชะลอการเบิกจ่ายเงินให้แก่พรรคการเมืองใดตามข้อ ๗๐ ให้มีผลนับแต่วันที่คณะกรรมการกองทุนมีมติจนถึงวันที่พรรคการเมืองนั้นจะปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือไม่มีเหตุให้ถูกชะลอการเบิกจ่ายเงิน

การชะลอการเบิกจ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง ให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินในงวดที่มีเหตุหรืองวดต่อไปแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๒ กรณีที่พรรคการเมืองใดที่ถูกชะลอการเบิกจ่ายเงินตามข้อ ๗๐ ข้ามปีปฏิทินที่ได้รับการจัดสรรเงินในปีนั้น ให้เงินที่ถูกชะลอดังกล่าวตกเป็นของกองทุน

ข้อ ๗๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามประกาศนี้ กรณีเมื่อมีเหตุอันอาจเป็นเหตุให้พรรคการเมืองถูกชะลอการเบิกจ่ายเงินตามข้อ ๗๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีเป็นเหตุแห่งการชะลอการเบิกจ่ายเงินตามข้อ ๗๐ ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุดังกล่าวพร้อมความเห็นเสนอคณะกรรมการกองทุนพิจารณาโดยเร็ว

(๒) เมื่อคณะกรรมการกองทุนมีมติให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินให้แก่พรรคการเมืองใดตาม (๑) แล้วให้แจ้งเหตุและวันเริ่มชะลอการเบิกจ่ายเงินให้พรรคการเมืองนั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการกองทุนมีมติ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๔ ให้บรรดาประกาศ คำสั่ง มติคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือมติของคณะกรรมการกองทุน ที่ออกตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีประกาศ คำสั่ง หรือมติตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

อภิชาติ สุขัคคานนท์

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ภาคผนวก ค

แบบการขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔

แบบ กพก.๑

แบบหนังสือขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมืองพรรคการเมือง ชื่อ .....

ที่ .....

เขียนที่สำนักงานใหญ่พรรค.....

เลขที่ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ประจำปี พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนยุทธศาสตร์ระยะสี่ปี (แบบ กพก.๒) จำนวน ..... แผ่น
 ๒. สรุปรูปหน้าบตามแผนการดำเนินงานประจำปี (แบบ กพก.๓) จำนวน ..... แผ่น
 ๓. แผนการดำเนินงานประจำปี (แบบ กพก.๔) จำนวน ..... แผ่น
 ๔. โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุน (แบบ กพก.๕) จำนวน ..... แผ่น
 ๕. แผนการใช้จ่ายเงินประจำปี (แบบ กพก.๖) จำนวน ..... แผ่น

ข้าพเจ้า ..... หัวหน้าพรรค..... ขอเสนอ
 แผนยุทธศาสตร์ระยะสี่ปี แผนการดำเนินงานประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี เพื่อขอรับ
 การจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี พ.ศ.
 ..... ดังนี้

๑. ขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนเป็นรายปีตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
 ด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ..... แผ่น จำนวน ..... โครงการ งบประมาณ
 ..... บาท (.....) พร้อมขอแจ้งรายการที่ใช้เป็น
 หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมืองตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุน
 เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ดังนี้

ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... พรรค ..... มี

(๑) จำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อรวมทั้งประเทศ

จำนวน ..... คะแนน

- ๒ -

(๒) จำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งรวมกันทั่วประเทศ

จำนวน ..... คะแนน

(๓) จำนวนสาขาพรรคการเมืองที่มีลักษณะตาม (๓.๑) – (๓.๔) จำนวน ..... สาขา ได้แก่สาขา
พรรคการเมืองลำดับที่.....

.....

(๓.๑) มีจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสองร้อยคน

(๓.๒) มีสถานที่ตั้งแยกจากการประกอบกิจการอื่นหรือที่อยู่อาศัยเป็นสัดส่วน

และมีผู้ปฏิบัติงานของสาขาพรรคการเมือง

(๓.๓) มีการดำเนินการตามข้อบังคับพรรคการเมืองในรอบปีก่อนที่จะจัดสรร

ซึ่งอย่างน้อยต้องมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองหรือการประชุม

ใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเสนอชื่อบุคคลลงรับสมัคร

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง

(๓.๔) มีการให้ความรู้แก่สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป

หรือการหาสมาชิกพรรคการเมืองเพิ่มเติม หรือดำเนินกิจการทางการเมืองอื่น

(๔) จำนวนสมาชิกซึ่งชำระค่าบำรุงรายปี รวมจำนวน ..... คน

รวมเป็นเงิน ..... บาท (.....)

๒. ขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนสมทบตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ..... แผน จำนวน ..... โครงการ
งบประมาณ ..... บาท (.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการดังกล่าวถูกต้องตามความเป็นจริง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

หัวหน้าพรรค.....

แบบแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๔ ปี

แผนยุทธศาสตร์ของพรรค.....

ระยะ ๔ ปี (ตั้งแต่ พ.ศ. .... - พ.ศ. ....)

๑. วิสัยทัศน์

.....
 .....

๒. พันธกิจ

๒.๑ .....

๒.๒ .....

๒.๓ .....

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	แผนงาน	โครงการ
๑.	๑.	(๑)	๑.๑	๑.๑.๑ .....
				๑.๑.๒ .....
		(๒)	๑.๒	๑.๒.๑ .....
				๑.๒.๒ .....
			๑.๓	๑.๓.๑ .....
				๑.๓.๒ .....
๒.	๒.	(๑)	๒.๑	๒.๑.๑ .....
				๒.๑.๒ .....
		(๒)	๒.๒	๒.๒.๑ .....
				๒.๒.๒ .....

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	แผนงาน	โครงการ
๓.	๓.	(๑) .... (๒)	๓.๑ .... ๓.๒ .... ๓.๓	๓.๑.๑ .... ๓.๑.๒ .... ๓.๒.๑ .... ๓.๓.๑ ....
๔.	๔.	(๑) .... (๒)	๔.๑ .... ๔.๒	๔.๑.๑ .... ๔.๑.๒ .... ๔.๒.๑ ....
๕.	๕.	(๑) .... (๒)	๕.๑ .... ๕.๒	๕.๑.๑ .... ๕.๑.๒ .... ๕.๒.๑ ....
๖.	๖.	(๑) .... (๒)	๖.๑ .... ๖.๒	๖.๑.๑ .... ๖.๑.๒ .... ๖.๒.๑ ....

แบบสรุปร่างตามแผนการดำเนินงาน ประจำปี พ.ศ. ....

รายการ	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	ร้อยละ
๑. ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง			
๒. ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง			
๓. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๒			
๔. ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง			
๕. ค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง			
รวม			

แบบ กพก.๕

แบบโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมือง

๑. พรรคการเมือง.....
๒. ชื่อแผนการใช้จ่าย.....
๓. ชื่อโครงการ.....ลำดับความสำคัญที่.....
๔. ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ.....
๕. หลักการและเหตุผล.....
.....
.....
๖. วัตถุประสงค์
.....
.....
.....
๗. สถานที่ดำเนินการ
.....
.....
๘. ระยะเวลาดำเนินการ รวม.....วัน
เริ่มวันที่..... สิ้นสุดวันที่.....
๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ
.....
.....
๑๐. ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับ
  - ๑) .....
  - ๒) .....
  - ๓) .....

-๒-

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) .....
- ๒) .....
- ๓) .....
- ๔) .....

๑๒.งบประมาณรายจ่ายของโครงการ

เป้าหมาย/กิจกรรม (ระบุรายละเอียดของโครงการ ลักษณะกิจกรรม เป้าหมาย)	งบประมาณที่ขอตั้ง	เงินสมทบจากแหล่ง อื่น ๆ	รวม
รวม			

แบบแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปี พ.ศ. ....

ลำดับ ที่	แผนการใช้จ่ายเงิน /โครงการ	งบประมาณ (ทั้งหมด)	งวดที่ ๑ (ม.ค. - มี.ค.) งบประมาณ	งวดที่ ๒ (เม.ย. - มิ.ย.) งบประมาณ	งวดที่ ๓ (ก.ค. - ก.ย.) งบประมาณ	งวดที่ ๔ (ต.ค. - ธ.ค.) งบประมาณ
๑	<p>ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง และ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง</p> <p>๑. โครงการ..... ๑.๑ (กิจกรรม)..... ๑.๒ .....</p> <p>๑.๓ .....</p> <p>๒. โครงการ..... ๒.๑ (กิจกรรม)..... ๒.๒ .....</p> <p> ๒.๓ .....</p>					
๒	<p>ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมือง และสาขา พรรคการเมือง</p> <p>๑. โครงการ..... ๑.๑ (กิจกรรม)..... ๑.๒ .....</p> <p> ๑.๓ .....</p> <p>๒. โครงการ..... ๒.๑ (กิจกรรม)..... ๒.๒ .....</p>					

ลำดับ ที่	แผน / โครงการ	งบประมาณ (ทั้งหมด)	งวดที่ ๑ (ม.ค. - มี.ค.) งบประมาณ	งวดที่ ๒ (เม.ย. - มิ.ย.) งบประมาณ	งวดที่ ๓ (ก.ค. - ก.ย.) งบประมาณ	งวดที่ ๔ (ต.ค. - ธ.ค.) งบประมาณ
๓	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๒ ๑. โครงการ..... ๑.๑ (กิจกรรม)..... ๑.๒ ..... ๑.๓ ..... ๒. โครงการ..... ๒.๑ (กิจกรรม)..... ๒.๒ ..... ๒.๓					
๔	ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ในพรรคการเมือง ๑. โครงการ..... ๑.๑ (กิจกรรม)..... ๑.๒ ..... ๑.๓ ..... ๒. โครงการ..... ๒.๑ (กิจกรรม)..... ๒.๒ ..... ๒.๓					

ลำดับ ที่	แผนค่าใช้จ่าย/โครงการ	งบประมาณ (ทั้งหมด)	งวดที่ ๑ (ม.ค. - มี.ค.) งบประมาณ	งวดที่ ๒ (เม.ย. - มิ.ย.) งบประมาณ	งวดที่ ๓ (ก.ค. - ก.ย.) งบประมาณ	งวดที่ ๔ (ต.ค. - ธ.ค.) งบประมาณ
๕	<p>ค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง</p> <p>๑. โครงการ.....</p> <p> ๑.๑ (กิจกรรม).....</p> <p> ๑.๒ .....</p> <p> ๑.๓ .....</p> <p>๒. โครงการ.....</p> <p> ๒.๑ (กิจกรรม).....</p> <p> ๒.๒ .....</p> <p> ๒.๓ .....</p>					
	รวม					

ภาคผนวก ง
แบบรายงานการตรวจติดตาม

แบบ ผตป.1

แบบรายงานการตรวจติดตามการประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

วัน.....เดือน.....พ.ศ. ....

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของโครงการ

คำชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานกรอกข้อมูลให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. พรรค .....
2. แผน.....
3. ชื่อโครงการ .....งบประมาณ.....
4. วัตถุประสงค์ของการประชุมใหญ่ครั้งนี้
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
5. เป้าหมายของการประชุมใหญ่ครั้งนี้
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
6. พรรคมีการจัดกิจกรรมตามโครงการจริงหรือไม่

มี   ไม่มี
7. กิจกรรมที่พรรคได้จัดขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ระบุไว้ตามแผนงานหรือไม่

ตรง

ไม่ตรง

          เนื่องจาก.....

.....
8. สถานที่จัดประชุมใหญ่... ..
9. วันที่กำหนดไว้ในการประชุมใหญ่.....
10. วันที่ดำเนินกิจกรรมการประชุมใหญ่.....
11. ผู้รับผิดชอบโครงการ
.....
12. จำนวนเป้าหมายที่ระบุไว้ของผู้เข้าร่วมตามโครงการ ..... คน
จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมจริง ..... คน

- 2 -

13. ตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนดไว้ในโครงการ

.....

.....

14. พรรคสามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนดไว้ในโครงการหรือไม่

สามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนด

ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนด

เนื่องจาก.....

.....

ตอนที่ 2 การประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

15. หัวข้อหรือกิจกรรมในการประชุมใหญ่พรรคการเมืองมีรายละเอียดดังนี้หรือไม่

ลำดับที่	รายละเอียดการประชุมใหญ่	มี	ไม่มี
1.	การทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค		
2.	การทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค		
3.	การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง		
4.	การเลือกตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง		
5.	การเลือกตั้งคณะกรรมการนโยบายพรรคการเมือง		
6.	การเลือกตั้งคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง		
7.	รายงานการดำเนินการของพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมา		
8.	แผนการดำเนินการสำหรับปีต่อไป		
9.	การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและการรับรองงบการเงินประจำปีของพรรคการเมือง		
10.	อื่น ๆ.....		

- 3 -

16. องค์กรประชุมเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่

ลำดับที่	องค์กรประชุมใหญ่	เป็น	ไม่เป็น
1.	ประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด		
2.	ประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมือง		
3.	ประกอบด้วยตัวแทนสมาชิกพรรคการเมือง		
4.	องค์กรประชุม ประกอบด้วยบุคคลตามข้อ 1 , 2 และ 3 มีจำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยคน		

17. ข้อสังเกตของเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

.....

18. ปัญหาและอุปสรรคจากการสังเกต

.....

.....

.....

.....

19. ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงาน
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ที่ร่วมสังเกตการณ์ฯ แนบภาพถ่ายและเอกสารประกอบการอบรมสัมมนา
 ท้ายแบบรายงานฉบับนี้ด้วย

แบบรายงานตรวจติดตามการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

วัน ..... เดือน.....พ.ศ. ....

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของโครงการ

คำชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานกรอกข้อมูลให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. พรรค .....
2. แผน .....
3. ชื่อโครงการ .....งบประมาณ.....
4. วัตถุประสงค์ของการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองครั้งนี้
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
5. เป้าหมายของการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองครั้งนี้
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
6. สาขาพรรค มีการจัดกิจกรรมตามโครงการจริงหรือไม่

มี   ไม่มี
7. กิจกรรมที่พรรคได้จัดขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ระบุไว้ตามแผนงานหรือไม่

ตรง

ไม่ตรง

เนื่องจาก.....

.....
8. สถานที่จัดประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง.....
9. วันที่กำหนดไว้ในการประชุมใหญ่สาขา.....
10. วันที่ดำเนินกิจกรรมการประชุมใหญ่สาขา.....
11. ผู้รับผิดชอบโครงการ
.....
12. จำนวนเป้าหมายที่ระบุไว้ของผู้เข้าร่วมตามโครงการ ..... คน
จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมจริง ..... คน

- 2 -

13. ตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนดไว้ในโครงการ

.....

.....

14. พรรคสามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนดไว้ในโครงการหรือไม่

- สามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนด
- ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนด
- เนื่องจาก.....
- .....

ตอนที่ 2 การประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

15. หัวข้อหรือกิจกรรมในการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองมีรายละเอียดดังนี้หรือไม่

ลำดับที่	รายละเอียดการประชุมใหญ่สาขา	มี	ไม่มี
1.	การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบสัดส่วนในกลุ่มจังหวัด		
2.	การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง		
3.	รายงานการดำเนินการของสาขาพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมา		
4.	แผนการดำเนินการสำหรับปีต่อไป		
5.	อื่นๆ.....		

16. องค์ประชุมเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่

ลำดับที่	องค์ประชุมใหญ่สาขา	เป็น	ไม่เป็น
1.	ประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยกี่หนึ่ง		
2.	ประกอบด้วยสมาชิกสาขาพรรคการเมือง มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน		

17. ข้อสังเกตของเจ้าหน้าที่

.....
.....
.....
.....

18. ปัญหาและอุปสรรคจากการสังเกต

.....
.....
.....
.....

19. ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงาน
(.....)
ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ที่ร่วมสังเกตการณ์ฯ แนบภาพถ่ายและเอกสารประกอบการอบรมสัมมนา
ท้ายแบบรายงานฉบับนี้ด้วย

**แบบรายงานตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรม
โครงการที่มีลักษณะประชุม อบรม สัมมนาของพรรคการเมือง**

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของโครงการ

คำชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานกรอกข้อมูลให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. พรรค .....
2. แผน .....
3. ชื่อโครงการ .....งบประมาณ.....
4. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
5. เป้าหมายของการฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
6. มีการจัดกิจกรรมตามโครงการจริงหรือไม่

มี   ไม่มี
7. กิจกรรมที่พรรคได้จัดขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ระบุไว้ตามแผนงานหรือไม่

ตรง

ไม่ตรง .....
8. สถานที่จัดอบรม/สัมมนา .....
9. วันที่กำหนดไว้ในการฝึกอบรม/สัมมนา.....
10. วันที่ดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนาจริง .....
11. ผู้รับผิดชอบโครงการ
.....
12. จำนวนเป้าหมายที่ระบุไว้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ ..... คน
จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมจริง ..... คน

13. ตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนดไว้ในโครงการ

.....
 .....

14. พรรคสามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนดไว้ในโครงการหรือไม่

สามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนด

ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่พรรคกำหนด

เนื่องจาก.....
 .....

15. หัวข้อและเนื้อหาในการบรรยายโดยสังเขป

1. ....
 .....

2. ....
 .....

16. ชื่อวิทยากรร่วมในการบรรยาย ..... คน

1. ....

ตำแหน่ง .....

บรรยายตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

2. ....

ตำแหน่ง .....

บรรยายตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

3. ....

ตำแหน่ง .....

บรรยายตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

17. ข้อสังเกตของเจ้าหน้าที่

.....
 .....

18. ปัญหาและอุปสรรคจากการสังเกต

.....
 .....

19. ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่

.....
 .....

ตอนที่ 2 การประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการของพรรคการเมือง

คำชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 : สภาพทั่วไปของการจัดอบรมสัมมนา

1. การเข้าร่วมอบรม สัมมนา มีการลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุมหรือไม่ มี ไม่มี
2. การอบรมสัมมนาครั้งนี้มีวิทยากรในการบรรยายหรือไม่ มี ไม่มี
3. วิทยากรมีวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการบรรยายหรือไม่ มี ไม่มี
4. การอบรมสัมมนาครั้งนี้มีเอกสารประกอบการบรรยายหรือไม่ มี ไม่มี
5. มีการจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาหรือไม่ มี ไม่มี
6. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมครั้งนี้มีความเหมาะสมหรือไม่ เหมาะสม ไม่เหมาะสม
7. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมหรือไม่ เหมาะสม ไม่เหมาะสม

ส่วนที่ 2 : ความร่วมมือของพรรคการเมืองและสาขาพรรค

ประเด็นการประเมินผล	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1
7. พรรคการเมือง/ สาขาพรรคมีการประสานงานในการจัดกิจกรรมครั้งนี้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพียงใด			
8. พรรคการเมือง/ สาขาพรรคอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมครั้งนี้เพียงใด			
9. พรรคการเมือง/ สาขาพรรคให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตามโครงการนี้เพียงใด			

ส่วนที่ 3 : ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานตามโครงการ

ประเด็นการประเมินผล	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1
10. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาเป็นไปตามเป้าหมายที่ระบุไว้เพียงใด			
11. ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นขณะอบรมสัมมนาเพียงใด			
12. ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนามีความสนใจการอบรมสัมมนาครั้งนี้เพียงใด			
13. ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมสัมมนาครั้งนี้เพียงใด			
14. ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนามีความหลากหลายเพียงใด			

ประเด็นการประเมินผล	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1
15. วิทยากรในการอบรมสัมมนาบรรยายได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงใด			
16. วิทยากรมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อการบรรยายเพียงใด			
17. เอกสารประกอบการอบรมสัมมนา มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหัวข้อในการอบรมสัมมนาเพียงใด			
18. การจัดการอบรมสัมมนาครั้งนี้ พรรคการเมือง / สาขาพรรคมีความพร้อมในการจัดอบรมสัมมนาเพียงใด			
19. โดยภาพรวมแล้วผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้เพียงใด			
20. โดยภาพรวมแล้วการดำเนินการจัดการอบรมสัมมนาครั้งนี้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด			
21. การดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการนี้ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพียงใด			

ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่ที่ติดตามผลการดำเนินงาน
(.....)
ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ที่ร่วมสังเกตการณ์นำแบบภาพถ่ายและเอกสารประกอบการอบรมสัมมนา
ท้ายแบบรายงานฉบับนี้ด้วย

**แบบรายงานการตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
ที่มีลักษณะการจัดพิมพ์เอกสาร สิ่งพิมพ์**

พรรค.....

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อโครงการ .....
งบประมาณ.....บาท

2. แผน.....

3. ผู้ตอบแบบรายงานมีตำแหน่งใดในพรรค

☐ 1. หัวหน้าพรรค	☐ 2. รองหัวหน้าพรรค
☐ 3. เลขาธิการพรรค	☐ 4. รองเลขาธิการพรรค
☐ 5. เภรัณญิกพรรค	☐ 6. โฆษกพรรค
☐ 7. นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง	☐ 8. ผู้อำนวยการพรรค
☐ 9. กรรมการบริหารอื่น ๆ	☐ 10. อื่น ๆ.....

4. สถานที่ที่ไปตรวจเอกสารสิ่งพิมพ์

.....
.....
.....
.....

5. พรรคจัดพิมพ์ที่โรงพิมพ์ใด

.....
.....
.....

6. รายละเอียดเอกสารสิ่งพิมพ์ที่พรรคขอนแก่นดำเนินการ

.....

.....

.....

7. ผลการตรวจติดตามเปรียบเทียบกับรายละเอียดที่พรรคขอนแก่น

.....

.....

.....

.....

7/1. ในปีที่ผ่านมาพรรคได้ขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อจัดพิมพ์เอกสารหรือไม่

1. ขอรับเงินสนับสนุน
จัดพิมพ์อะไร.....
2. ไม่ขอรับเงินสนับสนุน

8. พรรคมีบัญชีในการแจกจ่ายเอกสารสิ่งพิมพ์หรือไม่

1. มีบัญชีในการแจกจ่าย
กรณีมีบัญชีแจกจ่าย ได้แจกจ่ายที่ใดบ้าง .....
- .....
2. ไม่มีบัญชีในการแจกจ่าย

9. พรรคจัดส่งเอกสารสิ่งพิมพ์ให้แก่สาขาพรรคหรือไม่

1. ส่งให้สาขาพรรค
2. ไม่ได้ส่งให้สาขาพรรค

10. พรรคจัดส่งตัวอย่างเอกสารสิ่งพิมพ์ให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือไม่

1. พรรคได้จัดส่งให้กองทุนฯ เรียบร้อยแล้ว
2. พรรคยังไม่ได้จัดส่งให้กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

11. สิ่งพิมพ์ที่พรรคได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้ระบุรายละเอียดเหล่านี้หรือไม่

11.1 ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

1. ระบุ
 2. ไม่ระบุ

11.2 ได้ระบุงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนตามโครงการหรือไม่

1. ระบุ
 2. ไม่ระบุ

11.3 ได้ระบุ วัน เดือน ปี ที่พิมพ์ จำนวนที่พิมพ์ และสถานที่พิมพ์หรือไม่

1. ระบุ
 2. ไม่ระบุ

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้ตอบแบบสอบถาม

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ

เจ้าหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ที่ตรวจติดตามแนบภาพถ่ายและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องมาท้ายแบบรายงานฉบับนี้ด้วย

แบบรายงานการตรวจติดตามการดำเนินงานกิจกรรมของสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง

พรรค.....

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 สำนักงานใหญ่พรรค

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งใดในพรรค

☐ 1. หัวหน้าพรรค	☐ 2. รองหัวหน้าพรรค
☐ 3. เลขานุการพรรค	☐ 4. รองเลขานุการพรรค
☐ 5. เภรัญญิกพรรค	☐ 6. โฆษกพรรค
☐ 7. กรรมการบริหารพรรคตำแหน่งอื่น ๆ	☐ 8. ผู้อำนวยการพรรค
☐ 9. นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง	☐ 10. อื่น ๆ .....

2. สำนักงานพรรคมีลักษณะเป็นอย่างไร
  1. มีสำนักงานของตนเองเป็นเอกเทศ (เช่าก็ได้)
  2. สำนักงานอยู่ร่วมกับที่อยู่อาศัย/สถานประกอบการธุรกิจ
  3. มีสำนักงานอยู่ร่วมกับสำนักงานของนักรการเมือง เช่น ส.ส.

3. ในกรณีที่สำนักงานอยู่ร่วมกับที่อยู่อาศัย/สถานประกอบการธุรกิจหรือมีสำนักงานอยู่ร่วมกับสำนักงานของนักรการเมือง เช่น ส.ส. ได้มีการแบ่งพื้นที่ในการใช้สอยชัดเจนหรือไม่
  1. มีการแบ่งพื้นที่ในการใช้สอยชัดเจน (ที่ทำงาน, ที่ประชุม, ที่รับแขก ฯลฯ)
  2. ไม่มีการแบ่งพื้นที่ในการใช้สอยอย่างชัดเจน
 เนื่องจาก .....

4. สำนักงานพรรคมีการติดป้ายสำนักงานพรรคหรือไม่

☐ 1. มี	☐ 2. ไม่มี
--------------------------------	-----------------------------------

5. พรรคได้รับเงินสนับสนุนค่าเช่าสำนักงานใหญ่จากกองทุนหรือไม่
  1. ได้รับจากกองทุน
  2. ไม่ได้รับจากกองทุน

6. ค่าเช่าสำนักงานใหญ่พรรค จำนวน.....บาท/เดือน

7. พรรคมีสัญญาเช่าสำนักงานหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

(ถ้ามี) ให้แนบสัญญาเช่าประกอบการรายงาน

ตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่หรือบุคลากร

8. มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำให้กับพรรคหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

(ถ้ามี) 1) เจ้าหน้าที่ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน จำนวน..... คน

1. ตำแหน่ง .....คน.....เดือนละ.....บาท จำนวน .....เดือน

2. ตำแหน่ง .....คน.....เดือนละ.....บาท จำนวน .....เดือน

3. ตำแหน่ง .....คน.....เดือนละ.....บาท จำนวน .....เดือน

(ถ้ามี) แนบสัญญาจ้างประกอบการรายงาน

2) เจ้าหน้าที่ซึ่งพรรคการเมืองเป็นผู้สนับสนุนเอง จำนวน ..... คน

9. พรรคมีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ชัดเจนหรือไม่

1. มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจนโดยแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ คือ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ฝ่ายนิติกร 4. ฝ่ายสาขาพรรค
 2. ฝ่ายการเงินและบัญชี 5. ฝ่ายวิชาการ/วิจัย
 3. ฝ่ายธุรการทั่วไป 6. ฝ่ายสมาชิกพรรค
 7. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ 8. ฝ่ายอื่นๆ.....

2. ไม่มีการจัดแบ่งหน้าที่ชัดเจน

10. วุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ได้รับเงินจากกองทุนฯ ตรงกับตำแหน่งหน้าที่หรือไม่

- 1) วุฒิการศึกษาตรงกับตำแหน่งหน้าที่
- 2) วุฒิการศึกษาไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ จำนวน.....คน ประกอบด้วย
- 2.1) ชื่อ.....สกุล.....ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง.....
- 2.2) ชื่อ.....สกุล.....ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง.....

11. พรรคมีอาสาสมัครเข้ามาช่วยทำงานให้กับพรรคหรือไม่

1. มี จำนวน ..... คน   2. ไม่มี

ปฏิบัติงานในตำแหน่ง.....

ตอนที่ 3 วัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีสารสนเทศของพรรคและคำสาขารัฐบาลโลก

12. พรรคมีวัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและคำสาขารัฐบาลโลกสำหรับการปฏิบัติงานต่อไปนี้หรือไม่ ถ้ามีจำนวนเท่าไรและได้รับจากที่ใด

รายการ	ไม่มี	มี	จากกองทุนฯ	จัดหาเอง
1. โทรศัพท์	☐	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข
2. เครื่องโทรสาร	☐	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข
3. เครื่องพิมพ์ดีด	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
4. เครื่องถ่ายเอกสาร	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
5. เครื่องคอมพิวเตอร์	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
6. ระบบฐานข้อมูลสมาชิกของพรรค	☐	.....	.....	.....
7. ระบบเครือข่ายระหว่างสำนักงาน (อินเทอร์เน็ต)	☐	.....	จำนวน..... .....บาท	.....
8. โปรเจกเตอร์	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
9. คอมพิวเตอร์ (โน้ตบุค)	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
10. กล้องถ่ายรูป	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
11. ค่าไฟฟ้า (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	จำนวน..... .....บาท/เดือน	.....
12. ค่าโทรศัพท์ (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	จำนวน..... .....บาท/เดือน	.....
13. ค่าน้ำประปา (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	จำนวน..... .....บาท/เดือน	.....
14. ค่าไปรษณียากร (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	จำนวน..... .....บาท/เดือน	.....
15. อื่นๆ.....	☐	.....	.....	.....

13. ครุภัณฑ์ที่เคยขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่ผ่านมา ยังใช้ได้หรือไม่

1. ใช้ได้ (โปรดระบุ).....
.....

2. ใช้ไม่ได้ (โปรดระบุ) .....
.....

14. มีการจัดทะเบียนของครุภัณฑ์ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

(ถ้ามี) ให้แนบทะเบียนครุภัณฑ์ประกอบการรายงาน

ตอนที่ 4 การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง

15. พรรคได้ดำเนินการจัดประชุมใหญ่พรรคการเมืองหรือไม่

1. ดำเนินการจัดประชุมใหญ่แล้ว เมื่อวันที่.....
2. ยังไม่ดำเนินการ และจะดำเนินการในช่วง.....

16. พรรคมีการประชุมกรรมการบริหารพรรคหรือไม่

1. มี เมื่อวันที่.....
2. ไม่มี

17. พรรคมีการหาสมาชิกเพิ่มหรือไม่

1. มี สมาชิก ณ ปัจจุบัน จำนวน.....คน เพิ่มจากปีที่ผ่านมา จำนวน.....คน
2. ไม่มี

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ตอบแบบสอบถาม

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ

ผู้รับรองการตอบแบบสอบถาม

(.....)

ตำแหน่ง(กรรมการบริหารพรรค/ผู้อำนวยการพรรค)

ลงชื่อ

เจ้าหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ตรวจติดตามแนบภาพถ่ายและเอกสารประกอบ

**แบบรายงานการตรวจติดตามการดำเนินงาน
ของสำนักงานสาขาพรรคการเมือง**

พรรค.....

สาขาลำดับที่ .....

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 สำนักงานสาขาพรรค

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งใดในสาขาพรรค

☐ 1. ประธานสาขาพรรค	☐ 2. รองประธานสาขาพรรค
☐ 3. เลขานุการสาขาพรรค	☐ 4. รองเลขานุการสาขาพรรค
☐ 5. เหรัญญิกสาขาพรรค	☐ 6. โฆษกสาขาพรรค
☐ 7. นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค	☐ 8. กรรมการบริหารสาขาพรรคอื่น ๆ
☐ 9. อื่น ๆ	

2. สำนักงานสาขาพรรคมีลักษณะเป็นอย่างไร

1. มีสำนักงานของตนเองเป็นเอกเทศ
2. สำนักงานอยู่ร่วมกับที่อยู่อาศัย / สถานประกอบการธุรกิจ
3. มีสำนักงานอยู่ร่วมกับสำนักงานของนักการเมือง เช่น ส.ส.

3. ในกรณีที่สำนักงานสาขาอยู่ร่วมกับที่อยู่อาศัย / สถานประกอบการธุรกิจหรือมีสำนักงานอยู่ร่วมกับสำนักงานของนักการเมือง เช่น ส.ส. ได้มีการแบ่งพื้นที่ในการใช้สอยชัดเจนหรือไม่

1. มีการแบ่งพื้นที่ในการใช้สอยชัดเจน (ที่ทำงาน, ที่ประชุม, ที่รับแขก ฯลฯ)
2. ไม่มีการแบ่งพื้นที่ในการใช้สอยอย่างชัดเจน

เนื่องจาก .....

4. สำนักงานสาขาพรรคได้รับเงินสนับสนุนค่าเช่าสำนักงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

1. ได้รับ จำนวน ..... บาท / เดือน
2. ไม่ได้รับ

(กรณีข้อ 4. ตอบ 1. ได้รับ ทำข้อ 5. หากตอบ 2.ไม่ได้รับข้ามทำข้อ 6.)

5. มีสัญญาเช่าสำนักงานหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

(ถ้ามีแนบสำเนาสัญญาเช่าสำนักงานสาขาประกอบการรายงาน)

6. สำนักงานสาขาพรรคมีการติดป้ายสำนักงานสาขาพรรคหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

ตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่หรือบุคลากร

6. สาขาพรรคมีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำให้กับสาขาพรรคหรือไม่

1. มี (ถ้ามี) 2. ไม่มี

1.1 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน จำนวน..... คน

1. ตำแหน่ง .....จำนวน.....คน. เดือนละ.....บาท

2. ตำแหน่ง .....จำนวน.....คน. เดือนละ.....บาท

(แนบสำเนาสัญญาจ้างบุคลากรสาขาประกอบการรายงาน)

1.2 เจ้าหน้าที่ซึ่งพรรคการเมืองเป็นผู้สนับสนุนเอง จำนวน ..... คน

7. สาขาพรรคมีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ชัดเจนหรือไม่

1. มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจนโดยแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ คือ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.1 ฝ่ายนิติกร 1.2 ฝ่ายสาขาพรรค
 1.3 ฝ่ายการเงินและบัญชี 1.4 ฝ่ายวิชาการ/วิจัย
 1.5 ฝ่ายธุรการทั่วไป 1.6 ฝ่ายสมาชิกพรรค
 1.7 ฝ่ายอื่นๆ .....

2. ไม่มีการจัดแบ่งหน้าที่ชัดเจน

8. วุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรสาขาพรรคที่ได้รับเงินจากกองทุนฯ ตรงกับตำแหน่งหน้าที่หรือไม่

1) วุฒิการศึกษาตรงกับตำแหน่งหน้าที่

2) วุฒิการศึกษาไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ จำนวน.....คน ประกอบด้วย

2.1) ชื่อ.....สกุล.....ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง.....

2.2) ชื่อ.....สกุล.....ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง.....

9. สาขาพรรคมีอาสาสมัครเข้ามาช่วยทำงานให้หรือไม่

1. มี จำนวน ..... คน   2. ไม่มี

ปฏิบัติงานในด้าน.....

10. ในปีนี้มีกิจกรรมในสาขาพรรคหรือไม่

ลำดับที่	กิจกรรม	มี	ไม่มี	จำนวน (ครั้ง)
1	การประชุมใหญ่สาขาพรรค			
2	การประชุมกรรมการบริหารสาขาพรรค			
3	การจัดกิจกรรมทางการเมือง เช่น การหาสมาชิกเพิ่ม , ประชุม, อบรม สัมมนา			

ตอนที่ 3 วัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีสารสนเทศของพรรคและค่าสาธารณูปโภค

11. สาขาพรรคมีวัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและค่าสาธารณูปโภคสำหรับการปฏิบัติงานต่อไปนี้หรือไม่ ถ้ามีจำนวนเท่าไรและได้รับจากที่ใด

รายการ	ไม่มี	มี	จากกองทุนฯ	จัดหาเอง
1. โทรศัพท์	☐	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข
2. เครื่องโทรสาร	☐	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข	☐ จำนวน.....หมายเลข
3. เครื่องพิมพ์ดีด	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
4. เครื่องถ่ายเอกสาร	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
5. เครื่องคอมพิวเตอร์	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
6. ระบบฐานข้อมูลสมาชิกของพรรค	☐	.....	☐	☐
7. ระบบเครือข่ายระหว่างสำนักงาน (อินเทอร์เน็ต)	☐	.....	☐ จำนวน..... .....บาท	☐
8. โปรเจกเตอร์	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
9. กล้องถ่ายรูป	☐	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง	☐ จำนวน.....เครื่อง
10. ค่าไฟฟ้า (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	☐ จำนวน..... .....บาท/เดือน	☐
11. ค่าโทรศัพท์ (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	☐ จำนวน..... .....บาท/เดือน	☐
12. ค่าน้ำประปา (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	☐ จำนวน..... .....บาท/เดือน	☐
13. ค่าไปรษณียากร (เฉลี่ยเดือนละ.....บาท)	☐	.....	☐ จำนวน..... .....บาท/เดือน	☐
14. อื่นๆ.....	☐			

12. ครุภัณฑ์ที่เคยขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองของปีที่ผ่านมา
ยังใช้ได้หรือไม่

1. ใช้ได้ 2. ใช้ไม่ได้

(ถ้าใช้ได้) โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

13. สาขาพรรคมีการจัดทำทะเบียนของครุภัณฑ์ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

(ถ้ามีแนบทะเบียนครุภัณฑ์ประกอบรายงาน)

ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ตอบแบบสอบถาม

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ

ผู้รับรองการตอบแบบสอบถาม

(.....)

ตำแหน่ง (ประธานสาขาพรรค/กรรมการสาขาพรรค)

ลงชื่อ

เจ้าหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ที่ตรวจติดตามแนบภาพถ่ายและเอกสารประกอบ

ภาคผนวก จ

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๘๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗

เรื่อง การสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เพื่อความสงบเรียบร้อยในการปกครองประเทศ จึงให้ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การสิ้นสุดชั่วคราวของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ข้อความตามประกาศฉบับนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ยกเว้นหมวด ๒
๒. คณะรัฐมนตรีรักษาการ สิ้นสุดลง
๓. วุฒิสภา ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มีอยู่ ณ วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้
๔. ศาลทั้งหลาย คงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาอรรถคดีตามบทกฎหมาย และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๕. องค์การอิสระ และองค์กรอื่น ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗

เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป

ตามที่ได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น แต่โดยที่ประกาศดังกล่าว กำหนดให้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญบางหมวดยังคงมีผลใช้บังคับใช้ต่อไป โดยเฉพาะการกำหนดให้ ศาลทั้งหลายคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และให้องค์กรอิสระ และองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป นอกจากนั้น ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีผลบังคับใช้ต่อไป ก็มีได้ยกเลิกหรือสั่งให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดสิ้นสุดลงนอกจาก กำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๕ ฉบับ มีผลบังคับใช้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีประกาศ เปลี่ยนแปลง ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้ศาล องค์กรอิสระ และองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ นั้น สามารถปฏิบัติ หน้าที่ต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและเป็นธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงเห็นเป็นการสมควรกำหนด เพิ่มเติมให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับ ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ต่อไปโดยมิได้สะดุดลงจนกว่าจะมี กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก แต่ให้งดเว้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งและ การสรรหาสมาชิกวุฒิสภาไว้เป็นการชั่วคราวก่อน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหรือขยายระยะเวลาในการยื่นบัญชีรายรับและ รายจ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ในการเลือกตั้งตามพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ ต่อเนื่องต่อไปโดยมิได้สะดุดลงจนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการรักษา ความสงบเรียบร้อย ห้ามมิให้พรรคการเมืองที่มีอยู่แล้วดำเนินการประชุม หรือดำเนินกิจการใด ๆ ในทางการเมือง และการดำเนินการเพื่อการจัดตั้งหรือจดทะเบียนพรรคการเมืองให้ระงับไว้เป็น การชั่วคราว รวมทั้งให้ระงับการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองไว้เป็นการชั่วคราวด้วย ในกรณีมีข้อสงสัยให้หารือคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๓ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องต่อไปโดยมิได้สะดุดลงจนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก

ข้อ ๔ บรรดาคำร้อง สำนวน อรรถคดี หรือการใดที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง นายทะเบียนพรรคการเมือง หรือศาลก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง นายทะเบียนพรรคการเมือง และศาลยังคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๕ ให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ วิธีพิจารณาและวินิจฉัยคดีให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด โดยต้องใช้ระบบไต่สวน และเป็นไปโดยรวดเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นควรให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวสุพิชญา ไชยวงษา
วันเดือนปีเกิด	6 กรกฎาคม 2534
ตำแหน่ง	พนักงานประเมินผลองค์กร ธนาคารอาคารสงเคราะห์
ประสบการณ์ทำงาน	ปัจจุบัน: พนักงานประเมินผลองค์กร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ 2557 – 2560: เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

